

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Felelős szerkesztő:
Baló László
Felelős kiadó:
Bares Sándor

Minden jog fenntartva. Kéziratnak tekintendő. Hízl. sokszorosítás.
Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 1. kiadás 1948 december 10. 6 óra -- perc.

A harmadik tervében jelentősen emelkedik len- és kendertermelésünk - Karácsonyi vásár kender- és lenárúkból

Rostkikészítő és Termeltető Nemzeti Vállalat alakul

1949-re 10.000 hold len és 35.000 hold kender vetését irányozták elő.

A kender és len legelőnyösebben táblásan - azaz nagy egybefüggő földdarabokon - termelhető. Bizonyosodott, hogy minél nagyobb mértékben térnek át az újgazdák a táblás gazdálkodásra, annál nagyobb a hasznuk. Ezért a közeljövőben megalkul a Rostkikészítő és Termeltető Nemzeti Vállalat, amelynek feladata a földművelőszövetkezetekkel karöltve mozgosítani a dolgozó parasztságot nagyarányú kender- és lentermelés érdekében.

A szombathelyi gyár felhívása

A kender- és lentermelés mennyiségi emelése nagyon fontos, mert a jelenlegi nyorsanyaghiány miatt a len- és kenderipari gyárak nem használják ki kapacitásukat. Egyik legnagyobb rostkikészítő üzemünk, a Szombathelyi Kender és Lenipari Rt. dolgozó osztályt versenyfelhívással fordultak a dolgozó parasztsághoz, hogy közösen valósítsák meg a magyar kender- és lenipari nyorsanyagellátása érdekében kitűzött célokat.

Ha a dolgozó parasztság a vetési tervet végrehajtja, biztosítja a teljes műszak foglalkoztatását, sőt kiszogítja a juttatást is. Az eddig rostimportra fordított deviza értéke pedig - közel 20 millió forint - más célokra fordítható.

A felszabadulás után a kórházak, üdülők és magánosok alig rendelkeztek a legszükségesebb textiliákkal. Válogatás nélkül vásároltak, mert a legfontosabb szempont az olcsóság volt. Most már rátérnek a minőségi len- és kenderárak használatára. A kender és lenárak drágábbak ugyan a más textiliákból készült áruknál, de tartósabbak és szebbek is azoknál.

Az általános fogyasztást szolgáló vásárlásoknál, a közkórházak, honvédség, társadalombiztosító intézetek megrendeléseiknél előnyt biztosítanak a len- és kenderáraknak.

Karácsonyi vásár kender- és lenárúkból

A Kender és Lenipari Központ, az Állami Áruházakon keresztül, bekapcsolódik a "karácsonyi vásárokból". A karácsonyi vásár célja megismertetni a dolgozók legszélesebb rétegeivel a különböző len- és kenderárakat és bizonyítani, hogy azok tartósak, szépek és jók.

/Folytatása következik./

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 2. kiadás 1948 december 10. 6 óra 05 perc.

A harmadik tervében jelentősen emelkedik len- és kendertermelésünk, folytatás. /Gé/KF/Pl ME Gp Bn

A karácsonyi vásár keretében len és kenderből készült lepedő, törülköző- és ágynemű-anyagokat, futószőnyeget és munkaruha-anyagokat vásárolhatnak dolgozóink a legjobb minőségben 15-20 százalékkal olcsóbban, mint eddig.

Remélhetőleg a karácsonyi vásár után a fogyasztás emelkedni fog és ez elősegíti a fogyasztói ár leszállítását.

A harmadik tervében valósul meg a len- és kenderipar racionalizálása is. /MTI/

1949-ben további 250 falu kap villanyt - Új eljárásokkal kísérletezik az AVIRT, melyekkel felére oszkoztatják majd az önköltséget

Zs/Sk/Pl Gp Bn Szinte mindennap olvashatjuk a napilapokban, hogy egy-egy újabb községet kapcsolnak be a villamoshálózatba. A munkásság ismét bizonyítja, hogy neki épp oly fontos a volo szövetséges parasztság sorsa, mint a magáé. Amint az AVIRT faluvillamosítási osztályán értesülünk, az első tervében 100, a második tervében eddig már 90 falut kapcsolnak be a villamoshálózatba. Még ebben a hónapban újabb 60, a következő tervében pedig további 200 falu kap villanyt. Magyarországon a hároméves tervben 500 falu villamosítására kerül előreláthatólag sor. A munka egyre fokozódó lendülettel halad. A villamosítás kezdetekor az AVIRT mérnökei az első két tervében csak száz falu bekapcsolására gondoltak, most pedig már olyan ütemben folyik a munka, hogy ebben a hónapban naponta két község bekapcsolására kerül sor.

20.000 falusi házban gyulladt ki a villany

Az ötszáz falu villamosítása 100 millió forintot beruházást jelent. Hatszáz kilométeres távvezetékkel kellett építeni. A vezetésekre egyébként csak hazai anyagot, nemcsak alumíniumot használtak. A villanyoszlopok szintén hazai fából készülnek, eddig már 30.000 darabot állítottak fel belőlük. Háromszáz ezer kilogramm alumíniumkábel és ugyanennyi súlyú vasat használtak fel a villamosításnál. Ezenkívül 20.000 mérőórát szereltek fel, ami azt jelenti, hogy 20.000 falusi lakásban gyulladt ki a villany az utolsó másfél évben.

/Folytatás következik./

V.

M I I B E L F Ö L D I H I R E K

B 3. kiadás 1948 december 10. 6 óra 15 perc.

/1949-ben további 250 falu kap villanyt, folyt./ Zs/Sk/Pl Gp Bn

A falvakban mindenütt felszerelik a közvilágítást és a sötét, falusi utcákon erős, tisztafényű villanyvilágítanak majd. A villanyt közvetlenül a házakba vezetik be egész az országig. A gazdáknak csak a belső szerelést kell elvégezniük. Ha csupán egy-két égőt akar használni, akkor 200 forintból ki is telik a villany bevezetése. A legtöbb helyen azonban a malákhelyiségekbe, az istállókba is bevezetik a villanyt.

Egy-egy falu bekapcsolásakor átlag a lakosság 50-60 százaléka kéri az áram bevezetését.

Az "egyfázis" - félköltség

A parasztság általában megértette, hogy a villamosítással a falu nagy problémái oldódnak meg. Az áram használata jelentős mértékben megkönnyíti a gépesítést: az elektromos darálókkal, szecskó- és répavágókkal, öntözőművekkel, malmokkal hatalmasan emelkedik a termelés, sok munkát és sok pénzt takarítanak meg. A parasztság ezért anyagi áldozatokat is szívesen hoz a villamosítás érdekében. Hozzájárul a dolgozók ellátásához és a szerelés költségeihez.

Az ÁVIRT mérnökei most azon dolgoznak, hogyan lehetne csökkenteni az önköltséget. Nagyveleg község bekapcsolásánál kísérletképpen új eljárást alkalmaznak. Ugynevezett "egyfázisu" vezetéssel próbálkoznak, ami azt jelenti, hogy a szokott három vezető helyett csak egyet kellene alkalmazni. Az elektromosság visszavezetése a talajon keresztül történne. Amennyiben a kísérlet beválik, az önköltség a felére csökken.

Nagy probléma egyes alföldi községek villamosítása is. Az alföldi falvak ugyanis hatalmas területen fekszenek, rengeteg a tanya és ezért igen nagy költséget jelent a villany bevezetése. A tízéves villamosítási tervben azonban ezeknek a villamosítására is sor kerül és minden faluba eljut majd a villanyáram.

MTI/

FÉKOSZ-UFOSZ egyesítő gyűlések

& KF/KF/Pl K6 A FÉKOSZ-UFOSZ egyesítő kongresszusát előkészítő nagygyűlések 12.-én, vasárnap délután 10 órai kezdettel az ország 18 megyéjének 22 községében és városában lesznek.

TL

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 4. kiadás 1948 december 10. 6 óra 15 perc.

Rendkívül kedvező volt novemberben a főváros közegészségügyi helyzete - A tisztifőorvos jelentése

§ Pl K6 Dr. Bakács Tibor, a főváros tiszti főorvosa jelentése beszámol Budapest novemberi közegészségügyi helyzetéről, amely - az őszi időnyt is figyelembe véve - a sokévi átlagnál kedvezőbb volt. Novemberben az élve születések száma 1288 volt, meghaltak 855-on, a természetes szaporodás tehát 433, ami rendkívül kedvező jelenség. A csecsemőhalandóság aránya is rendkívül kedvező volt novemberben: 5.2 százalék. A tisztifőorvos reméli, hogy a csecsemőhalandóságot már a közeljövőben sikerül leszorítani 4-5 százalékra. A múltban a munkásokta kerületekben 20-25 százalékos volt a csecsemőhalandóság, jelenleg valamennyi budapesti kerület tíz százalék alatt van.

A legtöbbben, 237-en a vérkeringési szervek betegségei következtében haltak meg, sorrendben a rák következik 131 halálosattal s aránylag kevesen, 77-en hunytak el fertőző betegségeben. Novemberben a légzőszervek gümőkórja következtében 56-en haltak meg, 1938-ban 78-an. Novemberben 34 halálos kimondott öngyilkosság és 26 halálos belsét történt.

A ragályos megbetegedések száma emelkedett, 2092 volt. Az emelkedés majdnem kizárólag a nagyszámú skarlát megbetegedések következtében állott elő. A skarlát-járvány rendkívül enyhé lefolyású, az elmúlt két hónap alatt mindössze hatvan hunytak el. A betegség már túl van a kulmináción, úgy hogy a járvány időjére kiüritett, de igénybe nem vett Margit-kórházat már vissza is adták eredeti rendeltetésének. A szamárköhögés-megbetegedések visszatértek a normális keretek közé. Az idén vásárolt vastüdő megmenti az első emberéletet: egy vidékről felszállított, meghaltattnak látszó gyermekbénulásos beteg állapota - hosszú vastüdőben való tartózkodása után - annyira javult, hogy életbenmaradására, sőt teljes gyógyulására nagyon minden remény.

A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatok során novemberben 56 személyt kellett fertőző nemibetegség, illetőleg gümőkór miatt a házasság engedélyezésétől elutasítani. A szigorú ellenőrzés következtében az élelmiszer-hamisítások száma hónapról-hónpra csökken.

A nemibetegségek terén lassú, de tartós a javulás. Novemberben a nemibeteg gondozó intézetek összforgalma 24.876 volt /októberben 27.348/. MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1948 december 10

8 óra 30 perc

A budapesti Nagyvásártelep fontosabb árucikkeinek árjegyzéke

§ /Hné

sem változtak.

A Nagyvásártelepen az árak tegnap óta semmit

Zöldség- és főzelékfélék: burgonya Gűlbaba 0.47-0.54, őszirózsa 0.47-0.54, Ella 0.34-0.40, Krüger 0.32, cékla 0.40-0.60; kék hagyma 0.60-1.00, makói vöröshagyma 0.54, fohagyma 1.40-3.30, fejeskáposzta 0.16-0.20, keltkáposzta 0.35-0.60, vöröskáposzta 0.60-0.80, zeller 0.80-1.00, kalarábé 0.40-0.50, tisztított karfiol 1.60-1.80, leveles karfiol 0.80-1.00, tisztított paraj 1.40-1.80, sárgarépa 0.30-0.40, pórézselvény 0.40-0.60, főzöttök 0.30-0.40, torma 3.00-6.00, kolbimbó 4.00-5.00, foketretök 0.50-0.60, süttötök 0.40-0.50 forint kilogrammonként.

Gyümölcs: alma nemes 1.40-3.80; közönséges 1.20-2.20; körte nemes 1.60-4.00, közönséges 1.20-1.60; aszalt szilva 5.50-7.00, köztöltött szilva 4.50-5.00, csomagoszálós 4.00-4.50, közönséges 2.20-2.50, dióbél 16.00-28.00, birsalma 2.50-3.50, hájjas dió 7.00-8.00, naspolya 2.60-3.00, mák 7.80-8.00, citrom /darabjc/ 1.20-2.00, lédánkint 360.00-460.00, lenese 2.80-3.20 forint kilogrammonként.

Egyéb: gomba tömött csiperke 8.00-14.00, tinóru szárított 20.00, fűrjbab 1.60-1.90 forint kilogrammonként. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1948 december 10

9 óra 58 perc

Háromévi börtönre ítélték egy volt tiszthelyettest

Tü & Ma/Mn/Hné Ba A népbíróság Baroczkoi-tanácsa Rácz Kálmán, volt tiszthelyettest háromévi börtönre és vagyona ötven százaléka kának elkobzására ítélte. Együttal elrendelte azonnali letartóztatását. Rácz Kálmán 1943-ban a Margitkőuti fogházban főfoglár volt. Az odahurcolt politikai bűneselálményokkal vádolt emberekkel a legdurvábban bánt és minden alkalmat megragadott arra, hogy smugyis nehézhelyzetüket súlyosbítsa. /MTI/

Balálraitélték a gyermekgyilkos nyugatos asszonyt

Kir & Ki/m/Hné Ba Győr, december 10.

A győri törvényszék esütörtökön késő este hirdett ítéletet Győre Jenőné, volt vagongyári tisztviselő felesége gyilkossági ügyben. Győre Jenőné a háború végén Ausztriába menekült és ott egy német tiszttel élt együtt. Mivel két kisgyermek a németnek utjában volt, kegyetlen módon meggyilkolta a két és fél éves Csabát és az egy éves Áppadot. A bíróság Győre Jenőné két évi halálra ítélte. Volt háztartási alkalmazottja, Csonka Mária pedig 10 évi fegyházat kapott, mert segítette a gyermekgyilkosság végrehajtásában. Az ítélet nem jogerős. /MTI/

Bárci kinevezések

IM § /Hné Ba A köztársasági elnök az igazságügyminiszternek a miniszterelnök útján tett előterjesztésére dr. Turányi Dzsótt, a budapesti törvényszék elnököt a Kuriához tanácselnököt és dr. Nagy Károly Lurici tanácselnököt a budapesti törvényszék elnökévé kinevezte. /MTI/

Miniszeri osztályfőnöki kinevezés

IM § /Hné Ba A köztársasági elnök az igazságügyminiszternek a miniszterelnök útján tett előterjesztésére dr. Timár István rendőrnagost az igazságügyminisztérium fogalmazási körének létszámba miniszeri osztályfőnökévé kinevezte. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1948 december 10

10 óra 10 perc

Sikasztott, esalt, majd megszökött egy vállalat mérnöktulajdonosa

Fő & Km/Mn/Hné Ba A Kispesti Textilgyár vállalatvezetője feljelentést tett a rendőrségen Bodoni /Burger/ Dezső mérnök, az Osváth László fő- és fatömegalkalmazó üzem tulajdonosa ellen azért, mert Bodoni a kispesti textilgyár államosítása előtti időben 51.000 forint előleget vett fel textilipari gépek, alkatrészek és felszerelési tárgyak előlegül. Az államosítás körülbőlül 4.000 forint értékben előleget is tett a megrendelőnek. Az államosítás után azonban leállította a szállításokat. A bünyői osztály nyomozói megállapították, hogy Bodoni Dezső minden ingatlanvagyonát értékesítve, megszökött. Országos körözést rendelték el. Újpesti üzemében hőszigetelést tartottak és ott a talált iratokból megállapították, hogy Bodoni csalást is követett el, mert olyan áru is produkált számlát, amit valójában nem szállított. /MTI/

Halálos balesetek és öngyilkosságok

Fő & Km/Mn/Hné Ba Hilvert Miksné, Kiss József-utca 98 szám alatti lakos, háztartásbeli, napok óta nem mutatkozott. A házmester rendőrt hívott. A rendőr az ajtó kinyitása után Hilvertné a konyha kővé, holtan találta. A rendőrorvos megállapítása szerint Hilvertné gázmérgezés következtében halt meg. Mivel az asszony beteges nő volt, balosatra gondolnak.

Csütörtökön este a Fővám-téren Kovács Jánosné háztartásbeli menetközben lelépett egy 49-es jelzésű villamosról és a kerékek alá került. A helyszínen meghalt.

Bránya Ilona felszolgálónő pénteken reggel a Fészok-szállóban ismeretlen mérővel mérgezte magát. A Rókus-kórházba való szállítás közben a mentőautóban meghalt. Az ügyben megindult a nyomozás, mert olyan adatok kerültek fel, amelyek szerint öngyilkosságra rábírás történt. /MTI/

Hat újabb község kapott villanyosrámat

ÁVV & Mn/Hné Ba Az Állami Villamosművek az elmúlt héten kapcsolta be a villamoshálózatba Tordas, Fehérmegyei, Sáránd hajdumegyei, Kisköre nevismegyei községeket. Szombaton Gyuró Fehérmegyei, Pereg postmegyei és Jut somogymegyei községek bekapcsolására került sor. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás

1948 december 10

10 óra 45 perc

A vásárcsarnokok és nyílt piacok kicsinybeni árai

§ /Hné A vásárcsarnokok és nyílt piacok kicsinybeni árai december 10-én:

Marhahús: rostélyos, felső 8.40, lávchusok, tarja, csontos, oldalas, szegycs 8.40, juhús 9.40-12.00, sertéshús keraj hosszú, rövid 17.00-17.60, tarja, comb, lapocka 14.70, oldalas 13.00, hatosági zsír 12.00, szabadforgalmu 19.70-20.00, élőbaromfi: tyúk 10.00-11.00, csirke 10.00-11.30, liba 13.00-14.00, kacsa 13.00-14.00, pulyka 11.00, gyöngytyúk 9.00-11.00, tisztított baromfi: tyúk 10.00-13.50, csirke 10.00-14.00, liba 12.00-14.00, kacsa 12.00-14.00, pulyka 11.00-13.00, tisztított, bentott baromfi: liba-kacsa aprólék 6.00, máj 20.00-30.00, hús, bőr 18.00, zsír 20.00-21.00, mell 12.00-16.00, hát 12.00-15.00. Hatosági étolaj 6.30, szabadforgalmu 9.00, nyul bőrben 4.00-5.00 forint.

Tojás: osztályozatlan 1.16, meszon 1.04. Halak: ponty élő, nagyság szerint 7.50-12.50, jégelt és nem élő 6.00-10.00, tej- és tejtermékek: teljes tej, kanna tej 1.60, tejföl 6.50, teavaj 3.00-3.50, pasztörizált 28.00-29.00, tejszűrő 3.60, keverttúró 9, juh-túró 15.00 forint.

Liszt: szabadforgalmu 3.00, kenyér egység 1.00, szabadkenyér 2.60, rozsbeci /darabonként/ 0.50. Szárzafőzők: lencse 3.60-4.00, borsó sárga, fehér 3.80-4.40, bab 1.80-2.40, zöldségfélék: burgonya 0.60-0.68, ősziróza 0.60-0.68, Elia 0.42-0.50, Krüger 0.38-0.40, hagyma kék 0.80-1.26, vöröshagyma Makói 0.60-0.74, feleghagyma 1.78-4.20, fejeskáposzta 0.22-0.32, kálkáposzta 0.60-0.82, vöröskáposzta 0.80-1.06, savanykáposzta 0.80-0.95, kalabab 0.50-0.68, sóska 1.50-2.30, paraj 1.50-2.30, karfiol tisztított 2.00-2.30, tök sütő 0.50-0.68, fűző 0.40-0.50, gyalult 1.20, terma 3.80-7.60, zeller 1.00-1.26, cékla 0.50-0.80, petrezselyem 0.50-0.80, sárgarépa 0.40-0.55, feketecetke 0.60-0.80, kalbimbó 5.00-6.30, gomba tömött, csiparke 10.00-16.00 forint.

Gyümölcs: alma nemes 1.80-4.80, közönséges 1.50-2.80, birsalma 3.00-4.40, körte nemes 2.00-5.00, közönséges 1.50-2.00, naspolya 3.30-3.80, aszalt szilva 6.00-8.00, szilvaiz 5.00-7.00, szőlő 2.80-5.70, kőtözött 5.70-6.35, citrom /darabja/ 1.50-2.80, dió héjas 8.00-10.00, dióbél 24.00-28.00, étkezési só 1.70, szabadforgalmu cukor 6.00-6.80, méz 8.10, mész 10.00-12.00, szabadforgalmu rizs 8.60, őrölt paprika 16.70-35.60 forint. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1948 december 10 11 óra 05 perc

Szappankiosztás a decemberi jegyekre

Bp & Vr/Mn/Hné Ba A polgármester elrendelte, hogy a decemberi nagybudapesti / a szelvényeken Bp jelzéssel ellátott/ anyasági pótkjegyek "O", a nehéztösti- és tisztmunkás pótkjegyek "S", az I. és II. ellátási csoportba tartozó és önellátó 0-12 éves gyermekok szappanszelvényére 20 duka mosószappant kell kiszolgáltatni hatósági áron. A jegyszelvények beválthatók a KÖZÉRT fiókjárákban, a városi kereskedőknél, a csarnoki- és piaci árusoknál, a fűszer- és füstéltárcskedőknél, a drogeriákban és az illatszertárakban december 31-ig. /MTI/

Vasárnapi rendkívüli autóbuszjárat

Bp & Vr/Sk/Hné Ba A Beszkárt közli, hogy december 12-én, vasárnap "M" jelzéssel rendkívüli autóbuszjáratot indít a nyugati pályaudvartól az újpesti stadionhoz 9.30 órától 11.15 óráig. A vonaljegy ára 1.80, az útszállójegyé 2.50 forint. /MTI/

A Nőkongresszus külföldi résztvevői a vidéki városokban

Tud & Ö MF/M/Hné Ba A budapesti Nemzetközi Nőkongresszus külföldi résztvevői csoportokban járják a magyar városokat és hirdetik a világ népeinek békevágyát.

Szentos városában Toktomanbatova asszony, szovjet küldött és Elsa Massai olasz delegátus hatalmas nagygyűlés keretében számolt be a Nőkongresszus munkájáról. Szentos asszonyai lelkes hangú határozatban fogadták meg, hogy a "Viharsarok" asszonyai élén fognak járni a békéért vívott harcban.

Kecskeméten a román, Luca Lászlóné és a holland-indiai Corri Cyt, a világ népeinek békevágyáról beszélt a színházban tartott díszgyűlésen.

Vácott román, belga és triezsti nőküldöttek jelentek meg és a külföldi vendégeket diadalkapuvál várták a váci asszonyok. A külföldi kiküldöttek megtekintették Vác város nagyobb üzemeit, majd délután a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság és az MNDSz közös rendezésében megtartott ünnepségen mind a három külföldi asszony a világbékéről szölt a váci asszonytársaságnak. /MTI/ p

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1948 december 10 11 óra 15 perc

Lobog a méceses - színházi ősbemutató Diósgyőrött

Di/Mn/Hné Gá Üzemi bemutató volt a diósgyőri vasgyárban. Barát Endre "Lobog a méceses" című színművét mutatták be a diósgyőri vasgyár színjátszóinak. Ezzel az előadással ünnepelték Diósgyőr felszabadulásának negyedik évfordulóját. Elhatározták: az emlékünnepeket olyan előadással kötik egybe, ami egyúttal emlékezés a száz év előtti forradalom legnagyobbjaira is.

A színpadon Tancsics Mihály, a nép legönzetlenebb harcosa kopott szobában, lobogó méceses mellett írja a "nép szavát". Sorsa a jövőért dolgozni és szenvedni tudó élet. A darab árbeszédéből életöröm árad, megőrzöttetik a közönséggel, hogy Tancsics sok szenvedése mégsem volt hiábavaló. - Ezért választottuk ünnepi előadással Barát Endre színművét - mondja Majeresik Rozsó szerszám-lakatos, a darab rendezője. - Ebből a darabból megkapjuk, amit az irradalomtól és a művészettől várunk, a derűs optimizmust, az emberi haladásba vetett hitet.

Barát Endre, a szerző is résztvett a diósgyőri ősbemutatóon. - Különösen örülök - mondotta - hogy drámámat éppen azok viszik először színpadra, akiért Tancsics oly sok harcot vívott...

Szűnhet van. Majeresik rendező elmondja, hogy a darab szereplői, lányok és legények, a kohók mellől, az öntődékből, a nagy kovácsműhelyből, a csavarüzemből és a hatalmas diósgyőri vasgyár többi üzemeiből kerültek a színpadra. Barát Endre szerint sok közültek sokatigérbő tehetség.

Nem csoda, hogy az előadás jó és az sem, hogy a hatalmas kulturtermet zsufoltságig megtöltötte a közönség. Diósgyőrben komoly kulturmunka folyik. Negyvennyolc tagú zenekart, három énekkart - összesen mintegy 300 énekesrel - nagyvontagu népi táncsoprotot, harmincöt képzőművészt, irodalmi kört, önképzőköröket, kilenc üzemi kulturbrigádot és egy, ma már 12.000 kötetes komoly könyvtárat támogat és tartanak fenn.

Közdődik a harmadik felvonás. Felmegy a függöny. A színpadon ó szépen festett díszletek között perog a száz év előtti történet, amelynek a "ma" egyenes folytatása. /MTI/ p

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1948 december 10 12 óra 25 perc

A Magyar Szabadságharcosok tiltakoznak az UNO-nál a görög hazafiak halálraítélése ellen

Szk/Sk/Hné Gá A Magyar Szabadságharcos Szövetség csütörtök esti Franco-ellenes tiltakozó gyűlésén felszólalt Keti Nikoletu, a Budapesten tartozkodó görög küldöttség tagja is. Felolvasta a görög demokratikus nőszövetség táviratát, amely szerint a monarchofasisták újabb 13 demokratikus érzelmű görög polgárt, köztük 9 nőt, ítéltek halálra és egy 15 éves lányt már ki is végeztek.

Indítványára határozati javaslatot fogadtak el, hogy a Szabadságharcos Szövetség tiltakozik az Egyesült Nemzeteknél a monarchofasisták véres terrorja ellen s követeli a halálos ítéletok megsemmisítését. /MTI/

A századik hidat avatják fel Heves-megyében

Tud § Mf/M/Hné Közlm Ba H a t v a n , december 10.
Heves-vármegyében az elpusztult hidak újjáépítése során most készült el a századik Ape községben. Az új Zagyvahid felavatása december 18-én lesz. /MTI/

"A pedagógusok a nemzet szellemkésői" - A Pedagógus Szakszervezet országos küldöttközgyűlésének első napja

D/Mn/Hné Gá Ba A haladó értelmiség és a fizikai dolgozók szoros szövetségének jegyében, ünnepélyes körülmények között kezdődött meg pénteken délelőtt a Pedagógus Szakszervezet harmadik országos küldöttközgyűlése, amelyen 322 küldött vesz részt az ország valamennyi részéből. A Pedagógus Szakszervezet székháza ünnepi díszbe öltözött, a tanácssterem falait nemzetiszínű és vörös drapériák díszítették, az elnöki emelvény fölött hatalmas falirás hirdeti: "Szoros szövetségben a munkásokkal harcoljunk a szocializmusért", a szemközti levő falon egy másik falirás: "Vossünk véget a klerikális reakció garázdálkodásának!" A megnyitó ünnepségen megjelent a MDP központi vezetőségének képviselőjében Révai József főszervező, a kultuszminiszter képviselőjében Szégy Mándor államtitkár, továbbá Horastyák József, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke, a Szakszervezeti Világszövetség pedagógus tagozatának képviselőjében pedig Oldrich Stelclain. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1948 december 10 12 óra 30 per

Időjárásjelentés

& Va/Vá/Y Ba A Meteorológiai Intézet jelenti december 10.-én, pénteken délben:

Közép-Európában és a Szovjetunió déli felében esendes, ködös időjárással tovább tartanak a fagyok. Az Azori-szigetek felől változatlanul enyhe tengeri légtömegek árasztják el a Brit szigeteket, Skandinávia déli és Németország északi részét. Grönland irányából hideg sarkvidéki levegő tör délkelet felé és ma reggelre már elérte Skandinávia északi vidékét.

Hazánkban esütörtökön is folytatódott a borult, ködös idő. A hideg még egy-két fokkal fokozódott. Így most már csak Sopron környékén volt gyenge olvadás, északon és keleten a hőmérséklet több helyen még a minus 5 fok fölé sem emelkedett, északra pedig a hóval borított alföldi vidékeken minus 10 fok alá hűlt le a levegő. Debrecenből és Nyíregyházáról minus 13 fokot jelentettek. Többfelé volt kisebb ködszítálás, illetve hószállingózás.

Budapesten esütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 4.8 fokkal alacsonyabb, a légnyomás napi középértéke 9.9 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten pénteken délben a hőmérséklet minus 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 mm, alig változik.

Várható időjárás szombat estig: Mérsékelt szél. Borult, ködös idő. Többfelé ködszítálás vagy hószállingózás. A hideg idő tovább tart. /MTI/

/ "A pedagógusok a nemzet szakmunkásai" ... 1. folytatás. /

D/Mn/Hné Gá. Ba A Himmusz-elhangzása után Tamás Károly, a Pedagógus Szakszervezet elnöke üdvözölte a megjelenteket, megemlékezett a magyar pedagógusok nagy halottjáról, Komény Gáborról, majd a jelenlevők fergotoges tapsa közben hangsúlyozta a klerikális reakció, a mandszontyuszus elleni küzdelem fontosságát.

Ezután a külföttek viharos lelkesedése közepette Révai József emlékeztetett szövegre, hogy a Magyar Dolgozók Pártja központi vezetősége nevében üdvözölje a közgyűlést. Hangsúlyozta, hogy a Magyar Dolgozók Pártja s az egyesülés előtt a Magyar Kommunista Párt a felszabadulás első pillanatától kezdve igyekezett tudatosítani a köznevelés demokratikus megújulásának fontosságát, következetesen harcolt a magyar pedagógusokért és közoktatási rendszerünk gyökeres átalakításáért. E harc nem esélyes eredményeket mutathat föl: a Pártnak országrésze volt abban, hogy a magyar tanárok és tanítók zöme megismerte a demokráciát s hogy köznevelési rendszerünk mély és forradalmi reformokon megy keresztül. A magyar pedagógusok és a magyar köznevelés sorsában jelentősebb és mélyrehatóbb változások történtek a demokratikus fejlődés irányában az utolsó négy esztendő alatt, mint egy évszázad óta bármikor.

Még kell azonban állapítani, hogy az elért jelentős eredmények mellett riasztó hiányosságok is vannak, s a tanítványok nem kevesbedtek, hanem szaporodtak és növekedtek.

Azt szoktuk mondani - folytatta - hogy az általános iskola a köznevelés földreformja. Ezzel a hasonlattal azt akarjuk kifejezni, hogy az általános iskola megteremtése a köznevelés terén ugyanolyan jelentőségű, mint a földreform volt az ország általános politikai fejlődése szempontjából. Ugyanakkor az a benyomás, hogy gyakran beérjük az általános iskola forradalmi jelentőségének hangsúlyozásával és nem vesszük észre, hogy az általános iskolák tekintetében még nem teljesíti hivatását. Országos viszonylatban tízezrek és tízezrek maradnak ki az iskolából és a nyolcadikosok száma jóval alacsonyabb az indulók számánál s ha megvizsgáljuk, milyen a szociális és szellemi azoknak, akik kimaradtak, azt tapasztaljuk, hogy elsősorban szegény, munkás-, vagy parasztszármazású gyermekek maradnak ki s a jómódu szülők gyermekei azok, akik el is végzik az általános iskolát. Látunk kell tehát, hogy az általános iskola országában nem üdvözítő pedagógiai esodaszor, hanem csupán keret, amelyet tartalommal kell megtölteni. Köznevelési politikánknak az eddiginél sokkal erőteljesebben kell arra törekednie, hogy a munkás- és parasztszármazású gyermekek ne csak megkezdjék, hanem el is végezzék az általános iskolát.

/Folyt.köv./

P

/ "A pedagógusok a nemzet szakmunkásai" ... 2. folytatás. /

D/Mn/Hné Gá. Ba - Az egyetemi reform terén tettünk már néhány lépést - igaz, hogy csak az első lépéseket. A középiskolai reform terén azonban még ennyit sem tettünk. Teljes egészében elötrétek áll a szakiskolák és a humanista iskolák viszonyának rendezése, valamint az a feladat, hogy az általános ismeretek és a szakismeretek viszonyát a különböző iskolatípusokban meghatározzuk. A hároméves terv és a készülő ötéves terv megvalósításához eszrével és tízezerrel van szükségünk új, szakmai és általános műveltség szempontból kitűnően képzett tanárookra. Az ország hatalmas arányokban kibontakozó szocialista építési követelményeivel lép fel a magyar pedagógusokkal és a magyar közneveléssel szemben. Mélyreható és átgondolt középiskolai reform nélkül ezekben az igényekben sem tudunk elgátt tenni.

A magyar pedagógusok előtt haláthatatlan perspektívák állanak. Ezért mondottuk mi szüntelenül pedagógusoknak: a népi demokráciában ők nem a nemzet napaszeméi, hanem a nemzet szakmunkásai. /Nagy taps./ Ezért hangsúlyoztuk állandóan, nem politikai fogás, vagy csábítás az részünkről, ha azt mondjuk Önöknek: álljanak szívvel-lelélekkel a demokrácia mellé! /Hosszantartó lelkes taps! /

Rémutatott ezután Révai József arra, hogy bár a pedagógusok zöme megbarátkozott a demokráciával s az iskolák állomásátukon a pedagógusok tövékenyen támogatják a demokráciát; mégis meg kell állapítani: abban, hogy az általános iskolákban számos helyen még mindig kísért a klerikális reakció szelleme, feladások a pedagógusok is. Több aktivitást, nagyobb harca kedvet, bátrabb kiállást és fellépést kérünk és várunk pedagógusainktól a fekete reakció iskolai befolyásával szemben - mondotta. Lelekes éljenzés és taps. "Moglossz" - kiáltják egy szívvel-lelélekkel a pedagógusok!.

Az ifjúság megatartásában kétségtelenül fordulni kell a demokrácia irányába, másrészt azonban azt is meg kell állapítani, hogy ez a fordulat az ifjúság politikai megatartásában nem jár mindig együtt ugyanilyen fordulattal a tanulás irányában. Pedagógusainkon mulik elsősorban, hogy az a köztudottal együttműködés arhuzamosan jelentkezzék. Mi azt akarjuk, hogy ifjúságunk demokratikus és művelt legyen s ne egyik, vagy másik. Mi ellenséges vagyunk minden olyan irányzatnak, bármennyire is a "modernség" köntösében lép fel, amely "önkormányzat" vagy "önnevelés" címén ki akarja vonni a tanulóifjúságot a pedagógusok irányítása és ellenőrzése alól és teret nyit az iskolában az anarchiának. Tudatában vagyunk annak, hogy a nevelés sikere érdekében feltétlenül szükség van tanári és tanítói tekintélyre, sőt - szükség esetén - szigorra, egyszerűen: komoly iskolai munkafegyverre. /Taps./

/Folyt.köv./

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás

1948 december 10

13 óra 10 perc

/"A pedagógusok a nemzet szakmunkásai"... 3. folytatás./

D/Mn/Hné Gá Ba - Persze ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a nádpálya hívei vagyunk. Elítéljük a reakciós rendszer nádpálya-módszerét, ugyanakkor azonban ellene vagyunk minden pedagógiai anarchizmusnak, fegyelmezetlenségnek és rendbontásnak is.

- Még egyszer szeretettel üdvözlöm a küldött-közügyűlést és bizonyos vagyok abban, hogy a most kezdődő tanácskozás fontos lépést jelentenek élető köznevelési problémáink megoldása terén. Köszöntöm a magyar tanítókat és tanárokat és egyben áldom nekik Rákosi Mátyás üdvözlését.

Révai József beszédét a küldöttek szüni nem akaró, viharos éljenzéssel fogadták s felállva percokig lelkesen éltették Rákosi Mátyást, a magyar nép bölcs vezérét és tanítómesterét.
/Polyt.köv./

A Rókus-kórházban hallgatta ki a rögtönítélő bíróság a rablógyilkos merénylet áldozatát

Tó & Sy/Sk/Hné Ba A rögtönítélő bíróság Dán Andor dr. elnöklése mellett ma délelőtt a Rókus-kórház sebészeti osztályán folytatta Aranyosi Istvánné született Maklári Szilvia, az ismeretes Vasvári-Pál-utcai rablógyilkos merénylet tettesének ügyében a főtárgyalást. A Rókusban fekszik ugyanis életveszélyes állapotban a bűntény áldozata: Szilágyi László kereskedő, akire Aranyosiné többször rálőtt, majd kirabolta. Szilágyi nyakát érte az első golyó, amely a mozgatóidegket megsértette, úgyhogy a szerencsétlen ember a merénylet óta teljesen béna. Orvosi felügyelet mellett hallgatta ki az elnök és szombesítette a vádlott asszonnyal. Szilágyi részletesen elmondta a merénylet történetét, kiemelve, hogy a második lövés után szerencsére csütörtököt mondott a pisztoly, jellehet Aranyosiné még több lövést akart leadni. A gyilkos merénylet asszony a szombesítéskor ez-uttal is mindent beismer. A kórházból a rögtönítélő bíróság tagjai a büntetőtörvényszék épületébe tértek vissza, ahol folytatták a tárgyalást. /Polyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1948 december 10

13 óra 20 perc

/"A pedagógusok a nemzet szakmunkásai"... 4. folytatás./

D/Mn/Hné Gá Ba Ezután Harustyák József, a Szakszervezetek Országos Tanácsa nevében üdvözölte a kongresszust és hangsúlyozta, hogy a pedagógusok is tevékenyen kiveszik részüket abból a törvesszerű munkából, amely ma a szakszervezetek irányításával az egész országban folyik. Nagy, de igen szép feladat vár a pedagógusokra: Olyan fiatalokat kell felnevelniük, amely élethez hivatásnak érzi a szocializmus megvalósítását.

Oldrich Stelcslain, a csehszlovák pedagógus szak-szervezet külügyi osztályának vezetője, a Szakszervezetek Világszövetsége pedagógus-tagozatának üdvözlését tolmácsolta, majd a küldöttek lelkes tapsa közben bejelentette, hogy Délkelet-Európában már megnyitották a magyar osztályok a magyar nemzetiségű gyermekek számára. Nekünk, pedagógusoknak történelmi hivatásunk van - mondotta - a legtovább modon be kell kapcsolódnunk a szocializmus építésébe s megvédésére. A mai erők összefogásával mindent meg kell tennünk a szolidaritásán nyugszik s a dolgozóknak az a nemzetközi szolidaritásán nyugszik s a dolgozóknak az a nemzetközi szolidaritása tette lehetővé hogy országaink között jó viszony és békés együttműködés alakuljon ki.

Ezután Lukács Sándor főtárgyaló tartotta meg beszámolóját. Hangsúlyozta, hogy a mai helyzetben, midőn kiéleződik az ellentét, egyrészt a haladás erői, másrészt pedig az új háborúra spekuláló imperialisták és ügynököik között, a pedagógusok sem maradhatnak közömbösök. Azok felé a pedagógusok felé, akik még mindig Nyugatra kacsintgatnak, legyen figyelmeztetés az a levél, amelyet NewYork-i Állam pedagógus szövetsége intézett a Magyar Pedagógus Szakszervezethez. Ez a levél arról számol be, hogy a politikai megfélemlítésnek milyen léghőmérsékletben kell dolgozniuk az amerikai pedagógusoknak, hogy az ifjúságot csak haladás-ellenes, gyakorlati novellákban részesíthetik s, hogy a haladócselekedő pedagógusokat elmozdítják állásukból. A magyar pedagógusok szolidaritásukat fejezik ki a haladócselekedő amerikai pedagógusok mellett és tiltakoznak az ellen, hogy a hivatalos Amerika s az uszályában lévő más országok vezetői néppalloságok megtartására akarják bírni az ifjúság nevelését. A magyar pedagógusok tiltakoznak továbbá Franco terrorja ellen, amelynek legutóbb ismét két hőslelkű spanyol pedagógus vált áldozatává. Állást foglalnak a magyar pedagógusok a Szakszervezeti Világszövetség egysége mellett és megkövetelik minden olyan törekvést, amely a Szakszervezeti Világszövetség egységének megbontására irányul. /Polyt.köv./

B 17. kiadás 1948. december 10. 13 óra 35 perc

Vizállás-jelentés

& Gy

Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna Schaordingnál, Passaunál, Strudon-Bécs és Gönyű-Esztergom között árad, nashol apad. Igen alacsony vízállású. A Duna vizének hőmérséklete Komáromnál 2, Budapestnél 1.8, Mohácsnál 1 C fok. A mai dunai vízállások:

Schaording 210 cm, 11 %, Aschach 108 cm 7 %, Lánz 96 cm 7 %, Strudon 115 cm 7 %, Krons 139 cm 7 %, Bécs 110 cm 3 %, Pozsony 140 cm 5 %, Oroszvár 114 cm 7 %, Dunaremete 200 cm 7 %, Gönyű 80 cm 9 %, Komárom 89 cm 7 %, Esztergom 90 cm 7 %, Budapest 119 cm 7 %, Dunapentele 98 cm 9 %, Dunaföldvár 40 cm 4 %, Paks 85 cm 7 %, Baja 146 cm 9 %, Mohács 164 cm 9 %, Bozdán 7 cm 9 %, Apatin 48 cm 11 %, Gombos 62 cm 9 %, Ujvidék 31 cm 11 %, Zimony 38 cm 9 %.

Gázlómélységek a magyar Dunán 1745 km-nél 18.5 dm, 1725.7 km-nél 19 dm, 1720 km-nél 16 dm, 1718.3 km-nél 18.5 dm, 1714 km-nél 20.5 dm, 1683 km-nél 18 dm, 1679.5 km-nél 20 dm, 1670 km-nél 17 dm.

A Rába Szentgotthárdnál mínusz 6 cm 5 %, Győrnél 119 cm 11 %, A Dráva Zákányánál 28 cm, 19 %, Barcsnál 31 cm 21 %, Dráva-szabolcsnál 102 cm 27 %.

A Tisza Tokajnál, Zentánál árad, nashol apad. Igen alacsony vízállású. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszaecsenél 0, Tokajnál 0, Szolnoknál 0, Szegednél 0.5 C fok. A mai tiszai vízállások:

Tiszaecse mínusz 72 cm 9 %, Vásárosnamény mínusz 140 cm 5 %, Tokaj mínusz 55 cm 13 %, Szolnok mínusz 140 cm 9 %, Csongrád mínusz 220 cm 9 %, Szeged mínusz 113 cm 11 %, Tittel 17 cm 11 %.

A Tiszán a jég végig zajlik, helyenként összetorlódott. A Szamos Csongrádnál mínusz 44 cm 7 %, A Bodrog Sárospatak-nál 102 cm 15 %, A Sajó Bánrévénél 18 cm 7 %, A Hernád Hidasnémetinél mínusz 5 cm 7 %, A Berettyó Berettyóújfalunál mínusz 130 cm 1 %, A Körösök Körösszakállánál mínusz 37 cm 9 %, Békésnél mínusz 50 cm 9 %, Gyománál mínusz 60 cm 5 %, A Maros Makónál mínusz 32 cm 5 %.

A Balaton Siófoknál 63 cm 59 %. /MTI/

p

B 18. kiadás 1948. december 10. 13 óra 40 perc

/"A pedagógusok a nemzet szakmunkásai"... 5. folytatás./

D/In/Hné Gá Ba Rámutatott ezután arra, hogy a magyar pedagógusoknak a jövőben fokozottabban kell foglalkozniuk a termelés kérdéseivel, a gondjukra bízott magyar ifjúságban tudatosítani kell az új munka-öröklést. A falvakban élő pedagógusoknak pedig a dolgozó parasztság mellé kell állniuk, hogy támogatói, segítőtársai legyenek a kuláksággal szemben folytatott küzdelemben. A tanítóknak meg kell ismerkedniük a szövetkezés problémáival, hogy a korszerű szövetkezeti mozgalom tudatosító szervezői legyenek a dolgozó parasztság körében s minden erejükkel arra kell törekedniük, hogy a tudatlanság, sötétség, barokk helyett a faluban a tudás, a szellemi felvilágosodás és kultúra váltsa fel.

- Döntő fontosságú feladat a köznevelés terén az egyetemek és a középiskolák szociális összetételének megváltoztatása. Olyan arányszámot kell biztosítani a munkásság és a dolgozó parasztság gyermekeinek, milyen mennyiségi és minőségi súlyal vesz részt az ipari munkásság és dolgozó parasztság az ország építésében. A pedagógusoknak fel kell világosítaniuk a szülőket gyermekeik tanításának fontosságáról, hogy valóra válják a jelszó: Minél több munkás és parasztfiút a közép- és főiskolákba! /Hosszantartó lelkes taps./

D/Sh/Hné Gá Ba Lukács Sándor rámutatott ezután arra, hogy a magyar pedagógusok a közelmúltban rendkívül tevékeny részt vettek a klerikális reakció, a minszentyzmus elleni küzdelemben. A magyar nevelők ez a harc nem újkeletű. A múltban egyetlen dolgozó réteg sem állt oly régtől fogva és oly szomorú kapcsolatban a klerussal s ezen belül a klerikális reakcióval, mint a magyar nevelők többsége. A Szakszervezethez küldött többszáz távirat és határozati javaslat arról tanuszkodik, hogy a magyar nevelők megmind követelik; a felfüggesztés felhívását ki kell várni a nép egészséges testéből. Gyűlésük szövegének egyhangú tiltakozása után a mai, harmadik küldött-közgyűlés is egyhangúlag követeli: ki a minszentyzmussal az iskolából, ki a minszentyzmussal a demokráciából! /Hosszantartó, zúgó taps./

- De nem elég a tiltakozás, fontos tonnivalók várnak a pedagógusokra ezen a téren. Fel kell világosítaniuk mindenképp azokat a vallásos szülőket és diákokat, akiket a vallásosság álcája mögött a klerikális reakció a maga céljaira akar felhasználni.

/Folyt.köv./

L

B 19. kiadás 1948. december 10. 13 óra 55 perc

/"A pedagógusok a nemzet szakmunkásai"... 6. folytatás./

D/Mn/Hné Gá. Ba

Le kell lépnie a fekete reakciónak az iskolában folyó nevelkedésben. A demokratikus ifjúsági mozgalmak és szülői munkaközösségek erősítésével, a természettudományos gondolkodásmód terjesztésével is védelemmel kell személni a klerikális reakció ellen.

Lukács föltámasztotta ezután az egyes szakosztályok munkáját, közölte, hogy a szakszervezet létszáma 50.000-ra emelkedett. Az államosítás óta több, mint 2.500 új pedagógust neveltek ki és a jövő költségvetési év ismét több ezer új pe-

dagogus alkalmazását teszi lehetővé, úgyhogy a jövő év folyamán már nem lesz állástalan pedagógus /nagy taps./. A pedagógus státus 1946 októbertől 1948 októberéig 91 százalékkal emelkedett. Új alapokra helyezik a szakszervezet szociálpolitikáját. A jövő évben

négy új segélyezési nemzet vezetnek be; születési, házassági, tevékenységi és rendkívüli segélyeket. Erre a célra évi 600.000 forintot fordítanak. A jövő nyáron több ezer pedagógust nyaraltatnak a Balaton, a Mátra és a Bükk üdülőiben. A szakszervezet vezetői előkészítik a szakszervezeti mozgalom új irányvonalával, az ipari szervezetekről való áttéréssel kapcsolatos feladatokat.

D/SH/Hné Gá. Ba Hangsúlyozta végül, hogy a magyar pedagógusoknak teljes eberséggel és kéréselhetetlenséggel kell folytatniuk harcukat a klerikális reakció ellen, behatározottan kell foglalkozniuk a termelés- és munkaverseny kérdéseivel, felvilágosító munkájukkal elő kell segíteni a falusi dolgozók önkéntes szövetségét, és a Magyar Dolgozók Pártjának irányításával erősíteni kell a fizikai és szellemi dolgozók szövetségét.

- Nekünk, pedagógusoknak, akik a jövő kincsét formáljuk - fejezte be beszámolóját - világosan kell látnunk azt is, hogy népünk boldog jövőjét csak akkor fektethetjük biztos alapokra, ha a világalomra vágyó imperialisták agressziója ellen összefogunk a békeszerető néppel, ha egyre inkább bennünk a hűség és ragaszkodás a világ dolgozóinak élén járó hatalmas szocialista Szovjetunió és az egész dolgozó emberiség nagy tanítómestere, Sztálin iránt. /Hosszantartó viharos taps./ A magyar nép öntudatosán fíradhatatlanul építi az új Magyarországot. Mi, az ifjúság nevelői, is ki akarjuk venni részünket a szebb, gazdagabb és műveltebb hazá: a szocialista Magyarország építéséből. Magyar nevelők! Előre a szocialista köznevelésért! Előre a szocialista Magyarországot!

Lukács Sándor kétórás beszámolóját a küldöttek nagy tapsal fogadták s parokis, tartó viharos lelkesedéssel eltek Sztálin generalisszimust és Rákosi Mátyást. /Folyt. köv./

B 20. kiadás 1948. december 10. 14 óra 25 perc

A kultuszminisztérium szindarabpályázata

VKM & Mn/Hné Bc A vallás- és közoktatásügyi minisztérium művészeti főosztálya pályázatot hirdet építő tartalmú, egyfelvonásos, zenés szatírára, vagy vígjátékra. Az előadás alkalmas pályaműveket 3.000 forinttal jutalmazza a főosztály. A pályázat benyújtásának határideje 1949 február 29. A szöveget és a zenét rész /zongorakivonat/ egyaránt tartalmazó pályaműveket jellegével ellátva a vallás- és közoktatásügyi minisztérium művészeti főosztálya /Budapest V., Báthory-utca 5. III.-IV. emelet/ osztályirodájában kell benyújtani. A pályázatához két borítékot kell mellékelni, amely kívül 5 jellegét és a következő felirattal: "Pályázat zenés szatírára /vígjátékra/" belül pedig a szerző /szerzők/ nevét és lakcímét tünteti fel. Nyomtatásban megjelent műveket a főosztály nem vesz figyelembe. /MTI/

Jövő heti robbantási naptár

Bp Vr & Mn/Hné Bc A jövő héten a következő helyeken lesznek helyszíni robbantások: december 15-én, szerdán 13 és 14 óra között a XI. kerület Lágymányosi-réten, a budafoki eluljáró közelében és a Boráros-téri-hídnél, mellett, továbbá a IV. kerület Pázmány Péter- Tudoságyotomi templom hátsó udvarában; december 16-án, esütörtökön 13 és 14 óra között az I. kerületben a Mészáros-utca és az Aladár-utca kereszteződésénél, a Risztina-körút 24 számú házzal szemben, továbbá a Várpalja-ut és Palota-ut kereszteződésénél; december 17-én, pénteken 13 és 14 óra között a II. kerületben, a Zivatar-utca 24 számú házzal szemben, a Hermann Ottó-ut 15 számú ház kertjében és végül a Hartalendy-ut 4 számú úres talpon. /MTI/

Minisztortanács

Mo & K8/Sk/Hné Bc A kormány Dinnyes Lajos elnökletével pénteken reggel 9 órakor minisztortanácsot tartott.

A miniszterelnök bejelentése alapján a minisztortanács hozzájárult ahhoz, hogy a pénzügyminiszteri teendőket időiglenes ellátásával Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter bizassák meg. Tudomásul vette a minisztortanács, hogy Dinnyes Lajos miniszterelnök a tegnapi nap folyamán miniszterelnöki állásáról lemondott és az új kormány kivozéséig a köztársasági elnök a miniszterelnöki teendőket időiglenes ellátásával megbizta. A kormány tagjai ezután bejelentették lemondásukat és Dinnyes Lajos miniszterelnök a kormány lemondását mind a köztársaság elnökének, mind az országgyűlés politikai bizottságának tudomására hozta. /Folyt. köv./ P

B 21. kiadás

1948. december 10.

14 óra 50 perc

/Minisztortanács, Folytatás/ ME & KÖ/Sk/Hó ME Bn

A minisztortanács Dinnyős Lajos miniszterelnök bejelentése alapján tudomásul vette Kószór Nándor kereskedelmiügyi, Mátóffy Géza földműv. ügyi, dr. Földes László pénzügyi, Boncsik Gyula építés- és munkügyi, dr. Ofner Alfréd miniszterelnökségi és Kiss Roland honvédelmi államtitkárnak állásukról való lemondását és felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy a lemondások elfogadása iránt felterjesztéssel éljen a Kormányasági elnökhöz. A minisztortanács a külügyminiszter előterjesztésére felhatalmazta a miniszterelnököt, hogy felterjesztést tartsen Kiss Rolandnak rendkívüli követő és meghatalmazott miniszterrel való kinevezése iránt, valamint kinevezhessen az Állami Határügyi Bizottság elnökévé.

A kormány a földművelésügyi miniszter előterjesztésére rendelkezésszerűen fogadott el a földműves termelői szövetségek felállításáról. A rendelet háromfajta kötelező működési szabályzatot állapít meg, és kimondja, hogy földművesszövetkezeteket, vagy termelő csoportokat csak külön engedéllyel és csak önkéntes társulás alapján lehet alakítani. További lehetőséget nyújt, hogy a kormány a termelőszövetkezeti csoportok működését felülvizsgálja és ellenőrizze, valamint anyagi támogatást nyújthat.

Az országgyűlés politikai bizottsága Dobi Istvánt javasolta miniszterelnökké.

OGY & KÖ/Sk/Hó ME Bn A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az országgyűlés politikai bizottsága pénteken délután egy órakor Molnár Imre elnöklésével ülést tartott, amelyen az 1948. I. t. c. 13. §-a 2. bekezdésében foglalt jogkörében javasolta, hogy a Kormányasági elnöke a lemondott Dinnyős Lajos miniszterelnöknek a felmentést adja meg és utódjául Dobi István földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselőt nevezzék ki.

P

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22. kiadás

1948. december 10.

14 óra 50 perc

Dobi István életrajza

§ FKGP /Sk/Hó GÁ Dobi István 1898. január 1-én született a Komárom-megyei Szöny községben. Szülei szegény napszámosemberek voltak és fiatal gyermekkorában meg kellett ismerkednie a munkával. Mint fiatal napszámosgyerek kijárt mezői munkára a faluját övező nagybirtokokra, ahol napi 14-15 órát kellett robotolnia.

A hat elemi iskola elvégzése után Dobi István nyakába szakadt a család eltartása is, mert közben édesapja meghalt. Az elemi iskola elvégzése után hamarosan felismerte, hogy tanulni kéne, nem lehet boldogulni és egészen fiatalon olvasni, tanulni kezdett. Hamarosan ifjúsági vezetője lett falujának és nemcsak Szönyön, de ugyancsak Komárom-megye minden falujában megismerték Dobi István nevét. Az első világháború háztérve, internálótáborba került harcra baloldali magatartása miatt.

1924-től újabb fokozatosan kapcsolódott bele a közösségi munkába, szervezte a földmunkásságot, amiért újra üldözöttség volt az osztályrésze. Nem kapott munkát sem a Szöny körüli nagybirtokokon, sem a komáromi ipartelepeken, sem az államasutaknál, ahol kisebb-nagyobb megszakítással már előbb, mint pályamunkás dolgozott. Ez azonban nem keserítette el, tovább harcolt elnyomott osztályának, a szegény parasztságunk jogaiért, felmentéséért.

A harmincas években ő szervezte Komáromban a Szocialdemokrata Pártot, majd 1934-ben belép a Független Kisgazda-Pártba, ahol mint megyei titkár tevékenykedik igen jó eredménnyel. Nélkülözés és nyomorúság volt hosszú esztendőken keresztül a Dobi-család osztályrésze és Dobi István felelőségének kellett munkát vállalnia az egyik komáromi lengyárban, hogy Dobi István három gyermekével együtt éhen ne pusztuljon. Dobi István másfél évtizeden át volt résztvevője az egyik szönyi gazdának és ez alatt az idő alatt megtanulta, hogy mit jelent szegény paraszti sorban robotolni. A fasiszta háború alatt is tovább szervezte a dolgozó parasztságot és kivette részét a néciizmussal és fasiszmussal szemben folytatott harcból. Tevékeny tagja volt 1944-ben az illegálisban élő kommunisták által kezdeményezett földalatti mozgalomnak.

1945. júliusban jött haza Dobi István hadifogságból és hazatérkezésekor a Kisgazdapárt beküldötte őt az ideiglenes nemzetgyűlésbe. Ugyanakkor bekapcsolódott a Független Kisgazdapárt központi irányításába is.

Dobi István 1945. novemberétől kisebb-nagyobb megszakításokkal tagja a magyar kabinetnek és, mint a Független Kisgazdapárt országos elnöke, dolgozik több, mint 27 esztendő óta. Politikai pályafutása alatt a munkás-parasztszövetség, a nemzeti összefogás lelkes híveként harcolt a reakcióval szemben, a dolgozó parasztság érdekében. /MTI/

L

B 23. kiadás

1948 december 10.

14 óra 50 perc.

Az új kormány tagjai pénteken délben letették az esküt

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Na/Mn/Pl Bn

Az új kormány tagjai Dobi István minisz-

terelnök vezetésével pénteken délben 2 órakor esküt, illetve fogadalomtétel végett megjelentek Szakasits Árpád köztársasági elnöknel. A kormány tagjai a márványteremben gyülekeztek. Pénteken 2 órakor megjelent Szakasits Árpád köztársasági elnök. Bejelentette, hogy a magyar országgyűlés politikai bizottságának egyhangú jelölése alapján Dobi István földművelésügyi minisztert miniszterelnökké nevezték ki és megbízták a fellelős magyar minisz-

térium megalakításával. Dobi István miniszterelnök ezután letette az esküt, majd a köztársasági elnöknek előterjesztést tett a kormány tagjaira vonatkozólag. Az előterjesztés alapján a köztársasági elnök a megalakítandó új kormányban miniszterelnökké helyettes-államminiszterré Rákosi Mátyást, államminiszterré Erdősi Ferencet, belügyminiszterré

Kádár Jánost, külügyminiszterré Rajk Lászlót, iparügyi miniszterré Kossa Istvánt, kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszterré Bónai Sándort, honvédelmi miniszterré Farkas Mihályt, földművelésügyi miniszterré Csala Istvánt, vallás- és közoktatásügyi miniszterré Ortutay Gyulát, igazságügyminiszterré Rios Istvánt, közlekedésügyi miniszterré Gerő Ernőt, népjóléti miniszterré Olt Karolyt, építés- és közmunkügyi miniszterré pedig Darvas Józsefet nevezte ki, egyidejűleg megbízta Gerő Ernő közlekedésügyi minisztert a pénzügyminiszteri teendőik ideiglenes ellátásával.

Ezután a miniszterek letették az esküt,

illetve fogadalmat.

- Kivanom - mondta Szakasits Árpád köztársasági elnök az eskütétel után - hogy munkájukat a nemzet és a dolgozó nép érdekében dus siker koronázza.

P

M E I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1948 december 10.

15 óra -- perc.

Csala István életre jze

EKG Zs/Mn/Pl Bn

Csala István országgyűlési képviselő, a MOSZK elnöke, 1899-ben született Cegléden, kisparaszti családból. Az akkori iskoláztatási rendszer miatt csak hat osztályt végzett, továbbtanulásra nem volt módja, mert még csak 16 éves volt, amikor apját az első világháborúban behívták katonának. Akkor az őtholdas kis gazdaság vezetését neki kellett átvennie. Két esztendőn át mintaszorúan vezette a gazdaságot, amíg 1917-ben neki is be kellett vonulnia. Miután leszerelt, munkával és tanulással teli évek következtek. Magnósült és hat élő gyermeke van. Törpebírlőként kezdett gazdálkodni, csak szorgalmának és munkájának teljes megfeszítésével tudott megélni.

A felszabadulás után a földreform során

hat gyermekére való tekintettel hat hold földet kapott.

Az 1930-as években kezdett bekapcsolódni a parasztnemzetmozgalomba. Először részt vett a különböző szervek munkájában, folyóiratokba, lapokba többszáz cikket írt. Ezek a parasztság kérdéseivel foglalkoztak és egyszerű stílusukkal, igaz mondanivalójukkal hamar feltűntek. Mikor a politikai mozgalomba bekapcsolódott, csakhamar kitűnt szonoki tehetségével.

Mindig a nép és a kisparasztság főemlékeztető és politikai jelentőségét hirdette. A felszabadulás után a Kiszgazdapárt postnyugyi szervezetében vállalt szerepet és 1944 decemberében az ideiglenes nemzetgyűlés képviselője lett. Azóta is tagja az országgyűlésnek és különösen agrárpolitikai témán végzett nagyjelentőségű munkát.

Mint a kisparaszti szövetkezeti mozgalom egyik legrégibb harcosa 1948 nyarán a Kiszgazdapárt jelölése alapján a MOSZK elnöke és ezzel a magyar szövetkezeti ügy hivatalos vezetője lett. Munkáját mindig a puritánság és erkölcsi tisztaság jellemezte.

MFI/P

MTI BELFÜLDI HIREK

B 25. kiadás 1948 december 10. 15 ór 30 perc.

Kisvasutépítés az első tervévben

TH/KJ/Mn/Pl Gp Bn Az első tervévben kisvasutak főleg az Alföldön épültek, hogy a tanyavilágot bekössék az ország vérkeringésébe. A kisvasutépítésnek a bekötéssel azonos céljai vannak: megkönnyíti és olcsóbbá teszi a mezőgazdasági termékek elszállítását a fogyasztóhoz, az ipari termékek kiszállítását pedig a mezőgazdasági lakossághoz. A szállítási költségcsökkentésnél tehát jelentős szerepe van.

A gazdasági vasutak igazgatósága a felszabadulás után összegyűjtötte az országban szerteszét heverő kisvasuti anyagokat és ezekből építette föl az új 98 kilométeres vonalat. Ezenkívül 467 km hosszúságban megrongált kisvasutvonalakat is helyreállítottak. Az Országos Tervhivatal erre a célra 8,568.000 forintot fordított.

Azzal, hogy összegyűjtötték és felhasználták a szerteszét heverő kisvasutanyagot, az építési költségeknek kétharmadát takarították meg. A szállítás olcsóbbá tételére 50 milliós megtakarítást jelent. Az elszállításnál tonnakilométerenként ugyanis két forintot takarít meg a kisvasut.

A kormányzat kellő időben felismerte a kisvasut nagy jelentőségét a cukorrépatermelés betakarításánál és annak köszönhető, hogy az idei hatalmas cukorrépatermés idejében, minden fennakadás nélkül jutott el a cukorgyárakhoz. /MTI/

A harmadik tervévben 311 kilométer bekötőutat építenek

TH/KJ/Mn/Pl Gp Bn A hároméves terv igyekszik segíteni a bekötőut nélküli községeken. Az első tervévben 96 bekötőúton 333 km hosszúságban készült el a földmunka. Az utak megépítésénél ügyeltek arra, hogy elsősorban azokat a községeket kapcsolják be a kiépített utahálózatba, amelyeknek lélekszáma ezt elsősorban indokoltá tette. Az első tervévben átlag naponta 2400 munkás dolgozott bekötőút építésén.

Az öthónapos terv során a Tervhivatal 17 millió forintot bocsát bekötőutak építésére, amiből 75 bekötőúton 198 km hosszban földmunkát és ezen 154 km hosszban kőpályát fognak megépíteni. A harmadik tervévben 41 millió forint áll majd erre a célra rendelkezésre, amiből 311 km bekötőút épül meg.

A hároméves terv végrehajtása után még 2100 km bekötőutat kell megépíteni. Ez a munka azonban majd az öt éves terv során készül el. /MTI/

K

MTI BELFÜLDI HIREK

B 26. kiadás 1948 december 10. 16 óra 05 perc.

/A Rókus-kórházban hallgatta ki a rögtönítélő bíróság...folyt./
Tó- & Sy/Sk/Pl

A rögtönítélő bíróság a nagy esküdtszéki teremben befejezte a bizonyítási eljárást, majd Csucs Kornél dr. államügyész a rablógyilkos morénylő asszonyra a törvény által megszabott legszigorubb büntetés kiszabását indítványozta. Ezután a védő szólalt fel, majd Dán Andor dr. elnök a délutáni órákban kihirdette az ítéletet: a rögtönítélő bíróság rablás büntetvével párosult gyilkosság büntetének kísérlete, továbbá löfölgyvor és löszorreltogetés büntette miatt halálra ítélte Aranyosi Istvánnét. Az indokolás kiemelte, hogy az asszony nagy elszántsággal készült a bűntényre és súlyosító körülmény az a brutalitás, amellyel tettét alkövette. A halálraítélt asszony kegyelmet kért. Zárt ülésben foglalkozott a tanács a kérelemmel, majd a nyilvánosság előtt hirdette ki, hogy a kegyelem kérdésében való döntés céljából az iratokat az igazságügyminiszter útján felterjeszti az államfőhöz. /MTI/

Jean Boulior sajtóértékelése

KUM & BJ/Gn/Pl Bn Jean Boulior abbé, a párisi katolikus egyetem nemzetközi jogtanára, a francia haladó értelmiség egyik vezetője, aki a Magyar-Francia Intézet vendégként Magyarországon tartozkodik, szombaton délután tíz órakor sajtóértékelést tart a Parlament ebéltértermében. /MTI/

Nem megyünk Mindszenty bíborosok után, aki saját hazánkkal akar szembesíteni minket - s elitéljük, megtagadjuk hezafülnő működését - A budapesti középiskolák katolikus diákjainak éles állásfoglalása Mindszenty ellen

FF/Mn/Pl Bn Huszonegy középiskola mintegy kétezret katolikus diákja gyűlt össze pénteken délután a Rózsák terén, hogy hitet tegyen a népi demokrácia mellett és követelje Mindszenty és reakciós klikkjének leváltását. A diákok piros-fehér-zöld és fehér-sárga pápai zászlókkal vonultak fel, jelszavas táblákkal: "Aki ellensége a népnek, ellensége az egyháznak" - hirdeti az egyik tábla. "Mindszenty háborút, az ifjúság békét akar" - mondja egy másik felirat. "Az egyháshoz és a néphez hű főpapot akarunk" - mondja a diákok követelése.

/Folytatása köv./ V.

B 27. kiadás

1948 december 10.

16 óra 15 perc.

/Nem magyunk Mindszenty bíborosérsek után, I. folyt./ FE/Mn/Pl Bn

Koczka Sándor bevezetőjében hangsúlyozta, hogy a magyar katolikus ifjúság türelmetlen és követeli, hogy távolítsák el Mindszentyt.

Farkas Dónos piarista paptanár szolt ezután az ifjúsághoz.

- Kedves katolikus diákok! - kezdte beszédét. Nagy és fontos dologban mozdult meg most sokszemélyi diák. Hitünkről és hazánkról van szó. Minden világosan látni ember és ifju látja, hogy az a helyzet, aniben a katolikus hitűhöz hű emberek és diákok vannak, türelmetlen és napról-napra rosszabb lesz.

- Valamennyien tanultunk történelmet - folytatta. Láttuk, hogy a katolikus vallás nem lehet ellentétben az igazi hazafisággal. Szent István, Hunyadi, Rakóczi, Gioswein Sándor, vagy akár a nyilasoktól vértanúhalált halt Kálló eszterák, élő bizonyosságai ennek. Most mégis nehéz a helyzetünk. Anyira bonyolult, hogy egy jó katolikus és hazáját szerető diák szinte félve megy el kongregációs ülésre, vagy templomba prédikációra, mert attól tart, hogy Isten házában nem a szeretetet, hanem a gyűlölet és békétlenség hangját fogja hallani.

- Valamennyien tanultunk hittant és ismerjük az Evangéliumot is. Tudjuk, hogy Krisztus Urunk a megtestesült szolidaritás, szerénység és szeretet képviselője volt, kőtízben mégis jogos harag öndötte el. Egyszer amikor a kufárokat üzte ki a templomból, akik azt megszenteltélték, másodszer amikor azt mondta: Jaj annak, aki egyet is megbetráncoztat a kisdobok közül. Márpedig ma ez történik. Az ifjúságot egyes lelkiismeretlen vezetők arra akarják felhasználni, hogy küzdjön a haladás, a béke, magyar hazánk jobb sorsa ellen. Ezt mi nem engedhetjük meg. Nemcsak a diákok, hanem a nevelők is látjuk ezt a helyzetet és segíteni akarunk rajta. Megértjük, ha valakinak kifogása van és azt akáran elmondja, de nem lehetjük be annak jogosságát, hogy valaki hazánkat a haboru és gyűlölet poklává akarja tenni. Mi nem tűrhetjük ezt, hogy itt újra a haboru gyűlölköny anyaga halmozódjék fel a szeretetet és megértést helyett megint a pusztulás veszélye fanyogasson.

- A magyar ifjúság jogosan kéri meghallgatását. Nyugodt tanulási lehetőséget, békésebb és boldogabb életet akar. Az ifjúság tisztelettel, de határozottan kéri, hogy legyen béke és meggyőzés. Nem feledjük el hitünket, minnyájan hitű katolikusok vagyunk és maradunk.

/Folyt.köv./

K

B 28. kiadás

1948 december 10.

16 óra 25 perc.

/Nem magyunk Mindszenty bíborosérsek után, 2. folyt./ FE/Mn/Pl Bn

- Tudjuk, hogy az egyház a hit és erkölcs dogmáiban oszthatatlan, de egy dogma sem mondja ki, hogy az egyház és egyes egyházi vezetők politizálást is vaken kell követnie az ifjúságnak. Mi hitet akarunk és nem pusztitást; békét és baráti szeretetet és nem az ellenkezőjét.

- Az ifjúság határozottan kéri - folytatta - a békés és őszinte együttműködést az egyház és állam között. Szerethetjük egyszerre hazánkat és hitünket és legyenek olyan vezetők, akik ezt megértik és akik orra a megbékélésre alkalmasak is. Nem csak az, amit kérünk, de kérésünk jogos. Ezen dolgozunk és ha ez megvalósul, akkor a magyar ifjúság és vezetői nagy lépéssel haladnak előre a szobba magyar élet, a dolgozók megbecsülése és a haladás felé - fejezte be beszédét Farkas Dónos tisztelendő.

Ezután Márkus István, a Fáy gimnázium növendéke memorandumot olvasott fel, amelynek szövege a következő:

A magyar katolikus fiatalok és kongreganisták türelmetlenek, mert tiltakozó szavukra mindaddig nem kaptak semmi választ.

Egyházunkért, népünkért és saját jövőnkért aggódva emeltük fel szavunkat Mindszenty bíborosérsek politikai működése ellen, s nap mint nap kongreganisták és katolikus fiatalok újabb csoportjai osztrákoznak hozzánk. Bizakodva fordultunk a püspöki karhoz, reméltük, meghallgatják, megértik kérésünket és Krisztus tanításaihoz hű püspökeink végetvetnek a bíborosérsek káros működésének.

Türelmetlenségünkben választ keresünk arra, hogy miért nem történt még semmi, hogy kiáltó szavunkra miért nem felelnek. Vajjon püspökeink és Egyházunk vezetői inkább a gyűlöletre uszító Mindszentyt, a politikust akarják követni, mint az evangéliumi szeretetet példázó Krisztus Urunkat? Vajjon ők is osztrálni akarnak az áruló főpásztor bűnében és romlásba vinni Anyaszentegyházunkat?

Mindszenty bíborosérsek tönkretette és tönkreteszi hitbuzgalmi szervezet inkot, ahol éppen az ő példája nyomán lelkiismeretlen papok és világiak aknanunkat folytatnak az őpítő ország ellen. A bíborosérsek Krisztus tanításainak megvalósítása helyett néppellenes politikai csoportok ügyét támogatja s hitbuzgalmi szervezetinkből az ő szavukra akar harcra csoportokat szervezni.

Nem tűrjük tovább, hogy Mindszenty bíborosérsek szembesítsen bennünket a demokratikus magyar állammal és idegen érdekek zasló-harchozóivá tegyen.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

16 óra 40 perc.

B 29. kiadás

1949 december 10.

/Nem megyünk Mindszenty bíborosérsek után, 3. folyt./ FE/Mn/Pl Bn

Mi szeretjük népünket és hazánkat, óértük akarunk tanulni és dolgozni. Nem megyünk Mindszenty bíborosérsek után, aki saját hazánkkal akar szembesíteni minket - s elítéljük, megtagadjuk hazaáruló működését.

Nem engedhetjük, hogy a bíborosérsek Egyházunkat, vallásunkat feláldozza. Világosan látjuk, hogy egyéni politikai elképzelései, felolátlon üzemi számára akarja felhasználni legszentebb kincsünket. Elég volt Mindszenty bíborosérsek egyházvissztó bűnböli felolátlással tartozunk a magyar katolikus ifjúság jövőjéért és boldogulásáért, amelyet Mindszenty bíborosérsek lelkiismeretlennél a nagybirtok és a nagytőke érdekében meg akar semmisíteni.

Utóljára fordulunk a püspöki karhoz - követeljük, hogy a püspöki kar távolítsa el Egyházunk és hazánk megrontóját, Mindszenty bíborosérsektől.

A diákok zart sorokban vonultak fel Hitz Béla érseki helynök Prohászka Ottokár-utcai hivatala elé, ahol átnyújtották a memorandumot. Innen az Actio Catholica székházához vonultak, ahol átnyújtották a memorandumot az Actio Catholica új igazgatójának. /MTI/

Több mint tizmillió forint hovar a gázgyár udvarán - de már nem sokáig

Di/Sz/Pl Gp Bn A gázgyárban a gázt tisztításán vezetik keresztül, amely a kénhidrogént megköti. A kénrel már megtelített gáztisztító masszát kihányják a gázgyár udvarára.

Az évek során mintegy 1000 tonna ilyen kénrelt tisztításszal halmozódott fel a gázgyárban. Senki nem törődött a nagy kupacokba hanyt masszával, pedig értékes és a vegyipar számára fontos anyagokat tartalmaz.

Ez év elején azután Hovosi Gyula, a Tervhivatal Talalmányi Osztályának vezetője ösztönzésére munkaközösség alakult a székesfővárosi gázgyár szakembereiből és más szakértőkből az elhasznált tisztításszal feldolgozásra a kén és a többi értékes anyag vegyi uton való kiválasztására.

A vállalkozás megjelöléséül, mert a gázgyár udvarán hovaró mintegy 1000 tonna masszának egyharmada kén. A növényvédő szerként használt és más fontos ipari célokra is szükséges kén eddig valutáért külföldről kellett behozni az országba. Ha a kísérletek sikerülnek, a gázgyár tisztító-masszájából kivonható 8-10 millió forint értékű kén bőven fedezi a hazai szükségletet, sőt még kivitelre is lehet. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1948 december 10.

17 óra - perc.

/Több mint tizmillió forint hovar a gázgyár udvarán, folyt./ Di/Sz/Pl Gp Bn

A kimerült massa a kénen kívül még sok fontos ipari vegyianyagot tartalmaz. Többek között a textiliparban és más iparágakban fontos vérlugsót és különböző, a gyógyszerésza a szerves fosztóanyagipar számára nélkülözhetetlen vegyületeket. A munkaközösség laboratóriumi kísérletei jó eredményeket mutatnak. Olvasztott neftalinnal választják el a kénrel a máddó anyagoktól és a közeljövőben megkezdik a komplikált eljárás üzemi próbáit. Ha minden jól megy, a harmadik törvényben már nem kell külföldről behozni a kénrel, ezt a fontos ipari nyersanyagot. /MTI/

A magyar vasutasság eredményei a népi demokrácia eredményei - Gerő Ernő miniszter beszélt a vasutas-értékozloton

Zs/KF/Pl Bn A magyar vasutasok pénteken délelőtt az Istvánföldi Főműhely kultúrtermében vasutázói értékozlotot tartottak. Gáspár Sándor, a Vasutasszakszervezet helyettes főtitkára megnyitó szavai után Varga László MAV elnökigazgató beszélt. Hangsúlyozta, hogy az Államvasutak egyik legnagyobb teljesítménye volt az öszi forgalom zavartalan lebonyolítása. Ezenkívül - mondotta - üzembe helyezték a déli össezekötő vasuti hidat, átadtuk Miskolc és Hatvan közötti vasutvonal második vágányát, a fontosabb rendező-pályaudvarok vágányzatát úgy építettük ki, hogy valamennyi elérte régi teljesítőképességét. Befejeztük Tokod és Almásfüzitő közt a vonal elsőrangúvá való átépítését. Ötvenhét helyen végleges hidat építettünk, az egyvágányú pályákon pedig több kitérőt létesítettünk. Járóállományunk 250 mozdónnyal emelkedett az elmúlt évhez viszonyítva. Az elmúlt év őszén 30.000, idén 35.000 üzembé állított kocsink van.

Ennek a munkának köszönhető, hogy az év október közepére elértük a négy és félnapos kocsifordulót és elértük a vasut átlósban még soha nem tapasztalt kocsimozgrakási számot. Október 16.-án 7500 kocsit raktunk meg és még a legnagyobb forgalomban is volt néhány ezer felesleges kocsi.

Szép eredményeket értünk el a kivitelű öslokat szolgáló kocsik forgalma terén. Novemberben tízezer külföldi rendeltetésű kocsink volt, decemberben pedig több mint 11.000 kocsi mozgrakásával kell számolnunk. Az "expertes" kocsifordulót három napra kell csökkenteni.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 31. kiadás

1948 december 10.

17 óra 10 perc.

/A magyar vasutasság eredményei...1. folyt./ Zs/KF/Pl Bn

Varga László ezután a személyforgalom problémáiról beszélt. Sok panasz van a vonatok rendetlen fűtése miatt - mondotta. Ennek az az oka, hogy a mezdonyvezető vagy nem fűti, vagy túlfűti a vonatokat, vagy pedig a fűtőeszközök nincsenek rendszeresen kitisztítva. Felhívta a figyelmet, hogy egyes munkásvonatokon kályhák vannak üzemben. Ezeknek a fűtésére nagy gondot kell fordítani. Ugyancsak megkérdeztük a 230 mezdonyt szereltünk fel fűtőberendezéssel, hogy biztosítsuk a vonatok megfelelő fűtését.

Rendbehoztuk a személykocsik világítási berendezéseit is. 1326 kocsiban gázvilágítás, 765 kocsiban villanyvilágítás működik. Vannak azonban kocsik, amelyekben viharlámpával világítunk. Ezekre a kísérő személyzetnek nagy gondot kell fordítania.

Előkészültünk a téli forgalomra is. Rendbehoztuk a hóakadályok gyors megszüntetéséhez szükséges berendezéseket. Hatalmas készleteket gyűjtöttünk a téli időjárás zavarainak kiküszöbölésére. Megfelelő személyzet is rendelkezésünkre áll.

Varga László a továbbiakban az Államvasutaknál alkalmazott racionalizálásról beszélt. Elmondotta, hogy 184 ésszerűsítési javaslatot használtak fel s ezek révén évente másfél-milliárd forintot takarítanak meg. A kiosztott jutalmak összege 90.000 forint volt.

Ezután Bobrits Lajos közlekedésügyi államtitkár beszélt az önköltség csökkentéséről.

Ezen a téren a műhelyszolgálat ért el a legjobb eredményt - mondotta. Az önköltség csökkentésére pontos üzemi könyvelést vezettek be. Az első kiértékelt hónapban az egységjármű ára 150.000 forintról 110.000-re esett le, a műhelyt a jövőben önálló gazdasági egységgé akarjuk tenni. És így lehetőségünk lesz az önköltség csökkentésének hatásosabb végrehajtására. Kitűnően dolgozott a vontató szolgálat is. Az előző évakhoz képest nyolcmilliárd forintot sikerült megtakarítanunk.

Nagy probléma azonban a pályafenntartás önköltségét csökkenteni.

Az önköltség csökkentését szolgálják, ha a tehervonatokat kihasználtnak indítjuk és csökkentjük az üres meneteket.

A munkaverseny hatására igen nagy mértékben csökkent az önköltség a hídszolgálatnál. Harom és félmilliárd forint megtakarítást érttek el.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 32. kiadás

1948 december 10.

17 óra 25 perc.

/A magyar vasutasság eredményei, 2. folyt./ Zs/KF/Pl Bn

Az államtitkár ezután a normakérdésről beszélt. Megdicsérte a műhelyszolgálatot. Az ő normájukat az egész ország első példaként állítottuk. A műhelyben most azonban új normákra van szükség, mert új szerszámgepeket állítottak be és száz százalékkal megjavultak a munkafeltételek. A munkafeltételek változásával pedig a normáknak is változnie kell. Az új normák bevezetését nem szabad senkinek sem kellemtelen feladatnak tekinteni, mert a termelékenység emelése a legszorosabban kapcsolódik a normákkal. Sor körül a munka minőségének szigorúbb ellenőrzésére is.

Fontos kimutatást kell vezetni a normák teljesítéséről. Ezen a téren nem szabad visszaéléseknek lenni, nem szabad előfordulnia, hogy hamis képet adjanak a normák teljesítéséről. Minden szolgálatnál világosan meg kell állapítani a normákat és minden vonalon gondoskodni kell arról, hogy ezeket a normákat alkalmazzák is.

Ezután Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter emelkedett szólásra. Rámutatott arra, hogy az összejövetel célja: kiemelni, milyen mértékben sikerült elvégezni az augusztusi kongresszuson vállalt feladatokat és beszélni azoknak a problémáinknak a megoldásáról, amelyek a küszöbönálló 1949-es évben a magyar vasutasságra várnak. A feladatok - mondotta a miniszter - amelyekre a magyar vasutasság vállalkozott, komoly feladatok voltak és nem voltak függetlenek azoktól a még nagyobb feladatoktól, amelyek az egész ország előtt álltak. A vasut tulajdonképpen a magyar nemzetgazdaság legnagyobb rezsiüzeme. Ennek az óriási, az egész országot behalozó egységes üzemnek feladata, hogy az egész nemzetgazdaságot kiszolgálja, sőt kiszolgálja az ország kulturális és politikai szükségleteit is.

Gerő Ernő ezután hangsúlyozta, hogy az augusztusban kitűzött feladatokat a vasutasok végrehajtották és az őszi eszesforgalom döntő hónapjára, októberre megvalósították a négy és félnapos kocsiforgalmot. Az eddigi adatok szerint a feladattal áru mennyisége 15 százalékkal haladta meg a legutolsó békeév, az 1933-as év vasuti forgalmát. Ez azt jelenti, hogy ami a eszesforgalomról illeti, ebben az évben elértük azt, amit a hároméves terv utolsó évében kellett volna elérni. Ebből a tényből, hogy ilyen nagy volt a forgalom, nemcsak az jut kifejezésre, hogy a vasutasok minden nehézség ellenére is jól dolgoztak, hanem kifejezésre jut a magyar demokrácia és nemzetgazdaságunk rendkívüli mértékű fejlődése és igen jelentős konszolidáltsága.

/Folyt.köv./

V.

/A magyar vasutasság eredményei, 3. folyt./

Kiemelte a miniszter, hogy voltak az államosításkor, akik azt hangoztatták, hogy a nagyüzemek, bankok államosítása nagy mértékben növelni fogja a deficitet. Mi azonban nem hallgattunk ezekre a hangokra - mondotta - államosítottuk a nagyüzemeket és bankokat, ezáltal állítottuk a vállalatok élére a néphez hű munkás- és mérnök-igazgatókat. Átszerveztük ugyiszólván az egész magyar ipart és az egész magyar ipart és az egész magyar bankrendszert, a magyar külkereskedelmet és tulajdonrészt a belső nagykereskedelmet. Hogy ez az átszervezés milyen eredményekkel járt, ezzel lehet kifejezni, hogy most decemberben az államosított vállalatok tiszta nyereségként - tehát leszámítva a kis mértékű deficitet - végső fokon 60 millió forintot fizetnek be az államkincstárba, 1949-ben pedig ugyanezek tiszta nyereségként az új költségvetésben 1050 millió forintot állítottunk be mint az állami vállalatok által az állampénztárba befizetendő nyereségrészesedést. Ebből az összegből husz Margithidat lehetne felépíteni - jelentette ki a közönség tápsa közben Gerő Ernő miniszter. Ez az örösi összeg, ha nem államosítottunk volna, a negyedik évek szabályában maradt volna, ugyanakkor az állami vállalatok fizetik ugyanazokat az adókat, mint azelőtt a tőkésok.

Tornászot is, hogy ilyen nagy jelentőségű gazdasági és pénzügyi rendszabályokat nem tudunk volna megvalósítani, az ország egész gazdaságát szervezetét nem tudtuk volna megváltoztatni, a dolgozó nép javára, ha nem lett volna olyan erő ebben az országban, olyan elszánt akarat, amely meggyőzte az összes szövetségeseket annak az utnak a helyességéről, amelyet követünk. Ez az erő a magyar munkássztyál és ennek élén a Magyar Dolgozók Pártja, az ország élén pedig Rákosi Mátyás. /Zugó táps/

- Ehhez azonban az is kellett - folytatta Gerő Ernő - hogy legyen olyan kormány, amely képes ezeket a rendszabályokat megvalósítani. A legutóbbi események mutatják, hogy a kormány alkalmas volt ezeknek megvalósítására, azonban ezen a kormányon belül voltak még olyan elemek, akik csak mászkírozták magukat. Itt az áruló, szökésben lévő Nyirádi Miklós volt pénzügyminiszterre gondolok. Vannak, akik felelősök azért és a felelősség nyilvánvaló az után, ami történt. Ennek a következménye az, hogy az eddigi miniszterelnök, aki nehéz időkben vette át a kormány vezetését és kétségtelenül tett bizonyos szolgálatokat, szükségesnek tartotta - felismerve az általa elkövetett hibákat - bocsánati lemondását. /Folyt.köv./

/A magyar vasutasság eredményei, 4. folyt./ Zs/KF/Pl Bn

- Azt hiszem, a népi demokrácia orgájt bizonyítja, hogy ilyen kérdéseket mi nem titkos betegséggként tárgyalunk, hanem nyíltan feltárjuk. Ezt az erőt bizonyítja, hogy nálunk az ilyen tornászotú kérdések megoldása a demokratikus erők közös akaratából nem hosszas húzavonással, nem hetekig tartó tárgyalásokkal, hanem órákon belül történik meg. A most történt változások népi demokráciánk további megerősödését, a demokratikus erők még szorosabb összefogását jelentik. Azokat a feladatokat, amelyeket magunk elé tűztünk, gyorsabb ütemben, határozottabb módon valósítjuk majd meg.

A közlekedésügyi miniszter ezután a MÁV előtt alle komoly feladatokról beszélt. Felhívta a figyelmet arra, hogy az Államvasutaknál sok még a baloset. A balosetok számát pedig feltétlenül csökkenteni kell - folytatta - és vissza kell szorítani egy megengedhető minimumra. Ha becsületesen hozzá fogunk annak a kérdésnek a megoldásához, feltétlenül eredményt érünk el.

Egy másik kérdés, hogy a vasutánál még nagy számban vannak olyan emberek felelős pozícióban, akik nem érdemlik meg a népi demokrácia bizalmát, másrészt pedig nagyon lazán meg ez olyan emberek elröchezatala felelős pozíciókba, akiknek erre rátermettségük, szervezőképességük van. Mi tornászotosan továbbra is féltő gondcal örködünk azon, hogy a népi demokráciát becsülettel szolgálni akaro vagy szolgáló értelmiség és első sorban a mászaki értelmiség ne csak megtalálja a helyét, hanem ezek az emberek függetlenül attól, hogy tartoznak-e valamilyen pártba, köztisztelőnek és köznevelésnek örvendőnek.

Küzdenünk kell a korrupció ellen is. Ezeknek a feladatoknak megoldására új rendszabályokra van szükség és ezeknek a meghozatala az egész becsületos dolgozó vasutasság érdeke.

A népi demokrácia 1949-ben is igen nagy segítséget nyújt a vasutaknak. A jövő évben ipari termelésünk 20 százalékkal növekszik 1948-hoz képest. Előreláthatólag mezőgazdasági termelésünk is nőni fog, tehát a vasutaknak 1949-re nagyobb feladatot kell maguk elé tűzniök. A jövő évben a vasutaknak van egy különleges feladatuk is. A munkásvonatok és a hétvégi munkásvonatok egy része tehorkocsi. Négy ezteendővel a háboru befejezése után ezt az állapotot többé fenntartani nem lehet. Eddig nem tudtuk megoldani ezt a feladatot, mert egyszerűen hiányoztak az anyagi eszközeink.

/Folyt.köv./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1948 december 10.

17 óra 55 perc.

/A vasutasság eredményei, 5. felyt./ Zs/KF/Pl Bn

Most azonban olyan tervet kell kidolgozni, hogy 1949 őszére az összes munkásvonatokat kicseréljék a tehorkocsikat személyszállító kocsikkal. Ez igen nagyfontosságú politikai kérdés is, mert a dolgozók szívesebben veszik igénybe naponta ezeket a vonatokat és nem mindögy számukra, hogy rosszul fűthető és világítható tehorkocsikban, vagy pedig személykocsikban utazzanak. Nem mindögy a munka szempontjából sem, de nem mindögy főként a dolgozók megbecsülése szempontjából.

A tervek megvalósításához szoros kapcsolatot kell teremteni a vasutat igénybevevő dolgozók és a vasut dolgozói között, mert a vasutasság eredményei a magyar népi demokrácia eredményei és a magyar népi demokrácia eredményei egyben a magyar vasutasság eredményei.

/Folyt.köv./

Törvényjavaslat a közigazgatási bíróság megszüntetéséről

Ni/KF/Pl & Bn Rics István igazságügyminiszter az országgyűlési üléseken törvényjavaslatot nyújtott be a közigazgatási bíróság megszüntetéséről. A javaslat szerint a közadók kezelésére vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban /kivetés, beszedés, közelés, biztosítás, behajtás, törlés/ amennyiben a fennálló törvények, illetve rendeletok értelmében ennek helye van, panasszal lehet élni a pénzügyminisztériumban szervezett pénzügyi döntőbizottsághoz. A szolgálati viszony alapján keletkezett igény tekintetében a jövőben a pénzügyminisztériumban felállítandó illetményügyi döntőbizottsághoz kell fordulni. Az említett bizottságok elnökait az igazságügyminiszter jelöli ki három év tartamára az ítélőbírák sorából.

Az adókiadás, adóalanyok és adótárgyak beszedése, közadók kivétele /földadó kataszteri nyilvántartást is ideértve/ beszedése, biztosítása, behajtása, tárgyában, valamint az állami vagy községi közögek által a z államkincstárnak, helyhatóságoknak, vagy magánfelteknek jogtalanul okozott költségek vagy károk megtérítése tárgyában hozott első, illetve második fokú határozat ellen polgári peres úton lehet orvoslást kérni. A fel nem sorolt ügyekben a panaszjog megszűnik. A miniszternek, illetőleg a kormánynak olyan határozata, intézkedése, amely ellen eddig panasznak volt helye, végérvényes, más közigazgatási hatóság határozata ellen pedig fellebbezésnek, illetőleg felülvizsgálati kérelemnek van helye az illetékes miniszterhez.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1948 december 10.

10 óra -- perc.

/Törvényjavaslat a közigazgatási bíróság megszüntetéséről, folyt./ Ni/KF/Pl Bn

Intézkedik a javaslat legelőbb fogvorni bíróságnak a közigazgatási bíróság megszűnése folytán szükségessé váló szervezeti módosításáról, majd kimondja, hogy megszűnik a hatásköri bíróság is. Azekben az ügyekben, amelyek eddig a hatásköri bíróság alá tartoztak, a hatásköri döntő bíróság jár el, amelynek elnöke az igazságügyminiszter, illetőleg helyettese. /MTI/

Uj módszerekkel nagy munka- és költségmegtakarítást értek el a Lánchid reneszkimelési munkálatainál

NGY/Lt/Pl Gp Bn

Az egész világ esodálattal adózik a magyar ujfépítés lendületének és eredményeinek. Különösen hídjeink újulnak verészlatos gyorsasággal és mindig nagyobb és nagyobb számban.

A híd ujfépítésének első szakasza a híd-renosok kimelése. A legrégibb magyar híd, az 1848-as szabadságharcos magyar nemzeték alkotása, a Lánchid reneszkimelési munkálatait megkezdett orével 16 nappal a kitűzött idő előtt fejezték be dorók híd-építők.

Felgöngyölítik a renesokot

Eddig a hidrenesokot a víz alatt buvárok segítségével, rengeteg anyagfelhasználást igényelt és aránytalanul olaszpesodást eredményezett.

A Lánchid renesait most egy új eljárással emelték ki. A hidrenesoknak a még el nem iszaposodott részét robbantatták fel, ezáltal a híd szerkezet felszabadult. A daruk fokozatosan emelték ki a vízből a híd szerkezetet és száz-kétszáz tonnás darabokat vették le a vízből olóbukkanó építményből, azaz valóságos felgöngyölítették a híd szerkezetet.

Tizenhathetes munkamegtakarítás

Ennek az új módszernek és a dolgozók erőfeszítésének köszönhető a 16 napos munkaidő-megtakarítás a reneskimelési munkálataknál, ami a munkaversenyben elvállalt 14 napos megtakarítási időt is két nappal túlszárnyalta. Ez az eredmény 12.308 munkamegtakarítást jelentett.

/Folyt.köv./

K

Új módszerekkel nagy munka- és költségmegtakarítás... folyt.

Új országos munkanapkiadás, 119 százalékos teljesítmény

A Lánchíd-roneszkimelési munkálatainál dolgozók a munkafegyelen legjobb példáját adták. Nemcsak tuleszárnyalták a verseny előírnyzatát, hanem a legnagyobb munkafegyvel szinte teljesen kikészítették az üres munkaórakat. Külön ki kell említeni, hogy a munkálatok összeideje, 3616 munkanap alatt összesen öt igazolatlan, mulasztott munkanap volt, ami a teljesítmény egy százaléknak felel meg. A betegség miatt mulasztott munkanapok száma szintén nagyon csekély, összesen 21, ami a teljesítmény 1/2 százaléka.

Eszszerű, lelkes, fegyelmozott munkával a teljesítménybárben dolgozók 119 százalékos átlagteljesítményt értek el.

A teljesítmény kiértékelésénél tekintetbe kell venni, hogy a Lánchíd-roneszkimelés munkatervében két darab egyenként 100 tonnás uszódaru alkalmazását irányozták elő. Ezek közül egy darab 100 tonnás uszódarut a szegedi hidépítéshez kölcsönöztek egy teljes munkahónapig. A hidmunkások egy daruval is hamarabb végezték el a roneszkimelési munkálatokat.

162.000 forint megtakarítás

A jó munkacsoportmunkák a költség csökkentésében is megmutatkoztak. Az előirányzott 1.223.600 forint összköltségből 162.000 forintot takarítottak meg a munkálatok folyamán.

A versenymunka eredményét hűen mutatja meg a kiemelt vas kilogrammjára eső költségek táblázata:

Időszak	Költség (Ft/kg)	Magyar dolgozók	Népi demokráciáinkat építik.
1948 augusztus 1.-én	1.48	"	"
szeptember 1.-én	1.17	"	"
október 1.-én	1.01	"	"
november 1.-én	0.98	"	"
december 1.-én	0.92	"	"

Ezek a számok bizonyítéka annak a komoly munkának, amellyel a magyar dolgozók népi demokráciáinkat építik.

TL MTI/

Megtartotta első minisztortanácsát az új kormány

ME & AH/SH/PI Bn

A miniszterelnökség sajtóosztálya közli:

Szakasits Árpád köztársasági elnök pénteken délután kihallgatáson fogadta a koalíciós pártok vezetőit: Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettest, Dobi István földművelésügyi minisztert és Erdői Ferenc államtitkárt. A köztársasági elnök megbeszélést folytatott a pártok vezetőivel a Dinnyés Lajos lemondása következtében előállított politikai helyzetről.

Ugyanekkor pénteken délután egy órakor összejött az országgyűlés politikai bizottsága. A politikai bizottság Molnár Imre elnök bejelentése alapján tudomásul vette, hogy Dinnyés Lajos miniszterelnök lemondott és a miniszterelnöki tisztro egyhanguan Dobi István földművelésügyi minisztert, a Független Kisgazdapárt elnökét javasolta a köztársasági elnöknek.

A politikai bizottság ülése után Dobi István megjelent a köztársasági elnöknel, aki a politikai bizottság javaslata alapján Dobi Istvánt miniszterelnökké nevezte ki.

Dobi István miniszterelnök ozután javaslatot tett a köztársasági elnöknek az új kormány megalakítására. Az új kormány tagjai: miniszterelnök: Dobi István, miniszterelnökhelyettes Rákosi Mátyás, államminiszter dr. Erdői Ferenc, külügyminiszter Rajk László, belügyminiszter Kádár János, iparügyi miniszter Kossó István, kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter Bönei Sándor, közlekedésügyi miniszter Görö Ernő, földművelésügyi miniszter Osala István, vallás- és közoktatásügyi miniszter Ortutay Gyula, igazságügyminiszter dr. Rics István, honvédelmi miniszter Farkas Mihály, népjóléti miniszter Ojt Károly, építés- és közmunkaügyi miniszter Darvas József.

Egyidejűleg a köztársasági elnök Görö Ernő közlekedési minisztert megbízta a pénzügyminiszteri teendők ideiglenes ellátásával.

A fogadáson után az új kormány megtartotta első minisztortanácsát. A miniszterelnök javaslatot tett, hogy Vas Zoltán minisztert, a Gazdasági Főtanács főtitkárát Losonczy Géza és dr. Posta László miniszterelnökségi politikai államtitkárokat a minisztortanács titztségükben megerősítse.

Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes javaslatára a minisztortanács előterjesztést tett a köztársasági elnökhez Dinnyés Lajosnak az Egysített Mezőgazdasági Kísérleti Intézetek elnökévé való kinevezésére. A minisztortanács után Vas Zoltán miniszter és a miniszterelnökségi államtitkárok nyomban letették a fogadalmat. MTI/ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39.kiadás

1948. december 10.

18 óra 35 perc.

A pedagógusok a nemzet szakmunkásai, 7. folyt./

DI/KF/PI Bn

A délutáni ülésen megjelent Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, valamint a Budapesten tartozkodó szovjet nökküldöttség két tagja: Nagyozsda Parfjonova, a szovjet nők antifasiszta bizottságának elnöke, szovjet pedagógus és Kakomoraino, a moldvai szocialista szovjet-köztársaság tanító-nője is. A kultuszminisztert és a szovjet vendégeket a pedagógusok lelkes tapsal üdvözlötték.

Ortutay miniszter beszédében rámutatott, hogy az általános iskola teljes kiépítésével és az iskolák államosításával megteremtették a demokratikus köznevelés biztos alapját. Hangsúlyozta, hogy köznevelésnek további fejlődésénél négy alapvető szempontot kell szem előtt tartani.

Az első az - mondotta - hogy nevelési rendszerünkben nem ismerünk el semmiféle fatalizmust, passzivitást, a világ meg nem változhatóságának reakciós ideológiáját. A nevelőnek optimistának kell lennie, hisnie kell abban, hogy jobba, a társadalom hasznosabb tagjaivá tudja nevelni növendékeit.

A második szempont az, hogy a nevelési rendszerünk végső értékosztálya a munkás és annak minőségileg kiemelkedő foka: az alkotó ember. A mi ideológiánkban a munka nem kötelelenség, hanem hősiesség, a legfőbb értékmérője minden embernek.

Tisztázni kell továbbá az egyéniség és közösség helyes viszonyát. A növendéknek éreznie kell azt, hogy neki kötelessége és joga egyéni képességeit a maximumig kifejleszteni, de ugyanakkor kötelessége, hogy képességeit nem egyéni kiváltságok biztosítására, hanem a közösség érdekében végzett munkára fordítsa.

Végül meg kell változnia a nevelői munka módszerének is. Ha mi megköveteljük az ifjúságtól a jobb tanulást, meg kell hirdetni a jobb tanítás olvét is. Nagy taps! Ugyanakkor a pedagógusoknak határozott politikai álláspontot is kell tanúsítaniuk. Az elzárkozást, a politikától való távolmaradást is száműzni kell az iskolából! Taps! Nem igaz az, hogy a nevelés nem politikai funkció is egyuttal. A pedagógus nevelő munkájával politikailag is formálja a gyermekeket és nem közömbös, hogy a közösség milyen tagjává neveli, nem közömbös, hogy a világgeseményekkel kapcsolatban milyen álláspontot formál ki a gyermek lelkében.

Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy helyre kell állítani az iskolában a nevelői tekintélyt, az azonban nem jelenti azt, hogy a nevelő egyeduralkodónak érezze magát, hanem szoroson együtt kell működnie a szülői munkaközösségekkel és az ifjúság társzervezetekkel is támogatnia kell és segítenie fejlődésükben.

Halvt. ksz. / TL

MTI BELFÖLDI HIREK

40.

B .kiadás

1948. december 10.

18 óra 30 perc

Jean Boulier francia egyetemi tanár Budapestre érkezett

KÜm & BJ/Hb/Gy Bn Jean Boulier abbé, a párisi katolikus egyetem nemzetközi jogtanára, a francia értelmiség egyik vezető alakja, pénteken délelőtt Budapestre érkezett.

Boulier abbé, aki a Magyar-Francia Társaság vendége, felvezeti az érintkezést a magyar tudományos világ képviselőivel. Szombaton délelőtt 10 órakor Boulier abbé a bel- és külföldi sajtó képviselői részére sajtótekezetet tart a parlament goblin-terében és válaszol a hozzá intézett kérdésekre. A nagyközönség számára kedden délután 5 órakor előadást tart a Zeneakadémián a francia katolicizmus utjáról./MTI/

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy kogy. tlenkedő nyilas pártszolgálatost

Tör UL & Mn/Gy Bn A népbíróság dr. Kolomen-tanácsa pénteken tárgyalta Noy József volt nyilas pártszolgálatos háborús- és népellonos bűnügyét. Noy 1944 novemberében résztvett 200 üldözöttnek az óbudai téglagyárba kísérésében. Mikor a mondtól néhányan menekülést kíséreltek meg, Noy közéjük lőtt, majd társaival együtt valóságos meztizedelte a mondot. Dunaparti kivégzéselnél segédkezett és közvetve okozója volt több üldözött halálának.

A vádlottat életfogytiglani kényszormunkára ítélték./MTI/

Tizenegy délszláv óvodát létesítenek

NM & SH/Gy ME Bn A minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy délszláv nemzetiségű vidékeken 11 délszláv nyelvű óvodát állítsanak fel. Délszláv nyelvű óvodákat a magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége kérésére Mohács, Nagykozár, Olasz, Bácsalmás, Felsőszentiván, Gara, Herczegszántó, Katymár, Battonya, Lórév és Pomáz községekben létesítenek./MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás

1948 december 10.

18 óra 45 perc.

/A pedagógusok a nemzet szakmunkásai, 8. folyt./ D/KF/Pl Bn

Rámutatott arra, hogy a klerikális reakció a legkülönbözőbb módon el akarja gáncsolni a demokratikus iskolapolitikát. Ebben a kérdésben világos helyzetet kell teremteni - mondotta. A magyar demokrácia alaptörvényében leszögezte, hogy a vallás- szabadságot tisztelőben tartja, de egy percig sem fogjuk megengedni, hogy a vallás gyakorlásának ürügyén az iskolában a demokráciacsillagos izgatás legféltetlenebb formáit megvalósuljon. Ezt a politikát a magyar köztársaság fogja tenni Mindszenty érsek ur minden kísérletével szemben is. /Zugóhelyoslések, taps/ Ebben örököndünk a vallás- szabadság fölött, de ugyanakkor vigyáznunk kell arra, hogy a vallás ürügyén ne szervezzenek ellenforradalmi ifjúsági csoportokat a demokrácia ellen. Örömmel állapítom meg, hogy a magyar ifjúság ma már jó úton jár, tudja, hol van az ellenség és egyre nagyobb erővel küzd is ez ellen az ellenség ellen. A pedagógusok feladata az, hogy még jobban tudatosítsák az ifjúságban ezt a felismerést.

Hangsúlyozta ezután, hogy a közép- és főiskolákon a munkásság és parasztság gyermekeinek el kell foglalniuk az őket megillető helyet. Olyan értelmiségre van szükségünk - mondotta - amely ingadozás és habozás nélkül csak azért dolgozik, hogy a dolgozók életszínvonalát minél magasabbra emelhesse. A pedagógusoknak pedig nem szabad elfeledniük, hogy demokrácia és szakértelen elválaszthatatlan egymástól, a pedagógus legyen jó szakember és egyúttal meggyőződéses demokrata is. Legyen meg benne az az írói szellem, amellyel nemcsak a tudományt áltja a növendék lelkebe, hanem ugyanakkor hasznos, munka tagjává nevelje a dolgozók társadalmának.

Ortutay Gyula miniszternek percekig tartó, lelkes éljonzással fogadott beszéde után Nagyozsda Párfjóna elnökölte a kongresszusnak a szovjet pedagógusok szívélyes üdvözlését. Hangsúlyozta, hogy ma, amikor világszerte éles harc folyik a demokrácia és a reakció erői között, az ifjúság nevelése a legfontosabb kérdések közé tartozik. A Szovjetunióban a kormányzat és maga Sztálin gonoráliszimus is a legnagyobb érdeklődéssel és szeretettel foglal-kozik az ifjúság és iskola kérdéseivel.

Hangsúlyozta ezután, hogy míg 30 évvel ezelőtt a lakosság 30 százaléka analfabéta volt, ma már nincs analfabéta a Szovjetunióban. /Nagy taps/ A háború idején sem feledkeztek meg egy pillanatra sem a köznevelés fontosságáról. Az iskolák nem szüntették be működésüket, sőt a háború alatt emelték fel a tanítók fizetését és számos fontos közoktatási reformot valósítottak meg. A háború alatt a Szovjetunióban 82.000 általános és középiskola pusztult el, a gyorsított újjáépítő munkával azonban az iskolái helyreállították és jelenleg 198.000 iskolában 32 millió gyermeket oktatnak. /Folyt.köv./

II

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1948 december 10.

18 óra 55 perc.

/A pedagógusok a nemzet szakmunkásai, 9. folyt./ D/KF/Pl Bn

A szovjet pedagógusok a munka szeretetére, embertarsaik megbecsülésére, a bajtársiasság és kölcsönös segítség szellemére, a szovjet nézete szeretetére és a nemzetek közötti barátságra nevelik az ifjúságot. Arra tanítják a gyermeket, hogy ne féljenek a nehézségek-től, hanem bátran küzdjék le azokat. A háború alatt az egész emberiség láthatta a szovjet pedagógusok nevelő munkájának eredményeit. A fiatal komzomolista énfeláldozó hőstetteinek híre bejárta az egész világot.

A szovjet kormányzat hatalmas összegeket fordít kulturális és nevelési célokra, így az 1948-es költségvetés 25 százalékát kulturális célokra fordították /Nagy taps/. Különösen a nemzetiségi köztársaságokban irányoztak elő hatalmas összegeket kulturális célokra.

/Folyt.köv./

Tizenegy délszláv övodát létesítenek

Ny.M. & SH/SH/Pl Bn ME A minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy délszláv nemzetiségű vidékeken 11 délszláv nyelvű övodát állítsanak fel. Délszláv nyelvű övodákat a magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetsége kérésére Mohács, Nagykozár, Olesz, Bigsalmás, Felsőszent-ivan, Gara, Hércogszántó, Katymár, Battonya, Lorév és Pomáz községekben létesítenek. /MTI/

Allami kezelésbe vett Gyógyszertárak Nemzeti Vállalat létesült

Ny.M. & SH/SH/Pl Bn ME A megszűnt jogositványu, hatósági kezelésben lévő gyógyszertárak állami kezelésbe vételére "Allami kezelésbe vett Gyógyszertárak Nemzeti Vállalat" létesült. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás 1948. december 10. 19 óra 36 perc

Január végére eltűnnek a lakatlan romépületek

§ ÉPM Gy Bn Ez év júniusában, a rombontási akció kezdetén Budapest területén 891 romépületet tartottak nyilván. December 1-ig a nemzeti vállalatok, a közmunkások és a háztulajdonosok közreműködésével összesen 494 romépületet bontottak le. Az építésügyi minisztérium még ezen a héten újabb nagyarányú rombontási munkálatokat indít a fennmaradt 197 nem lakott romépületen. A bontást legkésőbb január végéig befejezik, s ezzel a főváros sík- és hegyvidékének rómtalanítása a kitűzött határidő előtt négy hónappal véget ér. A bontási munkálatoknál a nemzeti vállalatok kb. 2.200 építőipari munkást foglalkoztatnak. /MTI/

Belázs Béla előadása Bartók Béláról

Di/Go/Pl Gá Balázs Béla, a kiváló filmesztéta és író, Bartók Béla operáinak szövegírója emlékezett meg a nagy mesterről pénteken este a Székesfevárosi Népművelődési Központ Rákóczi-úti helyiségében megrendezett Bartók Béla emlékestén.

Ismertette Bartók Béla emberi és művészi jelentőségét, kihangsúlyozva Bartóknak azt a három gyakorlati és elvi szempontját, amely szembeállította a Habsburg-monarchista, majd a félfasiszta-horthysta reakcióval.

- A társadalmi ellentmondások kérelmelhetetlen feltárása, a Duna-völgyben élő népek sorsközösségének felismerése, valamint a népi és mű, ugynevezett urbánus-kultúra dialektikus összeolvastása voltak Bartók életének legnagyobb eredményei - mondotta Balázs Béla, majd elmosolyta néhány Bartókhoz fűződő személyes élményét.

Az előadás után Bánhalmi György, a Bartók zenei versenyek legfiatalabb helyezettje Bartók zongoraműveket játszott. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1948. december 10. 20 óra 15 perc

/A pedagógusok a nemzet szakmunkásai, 10. folyt./ Més/KF/Pl Gá

- Beigazolódott Lenin mondása - folytatta Parfjonova - a pedagógia nem állt, nem áll és nem állhat burzsoá országban soha olyan magas fokon, mint a Szovjetunióban. A magyar pedagógusok mint a népi demokráciák összes pedagógusai ugyanazon az úton járnak, mint a szovjet pedagógusok.

A kongresszus lelkesen ünnepelte a szovjet küldötteket és Oldrich Stelclaint, a Szakszervezeti Világszövetség pedagógus tagozatának vezetője tagját.

A kongresszus elnöke felolvasta a vasúts- és hajós-szakszervezet üdvözlő terviratát 168.000 hajós, vasutas és rakodómunkás üdvözlését. A Kossuth Akadémia hallgatósága novében Révai Kálmán vezérőrnagy intézett üdvözlő terviratot a kongresszus-hoz,

Jóna István sopronkövesdi kántortanító szült hozzá ezután a főtiskéri beszámolóhoz. Felszólalásában hangsúlyozta, hogy a klorikális reakció még mindig az iskolákon keresztül igyekszik a magyar nép építő munkáját megakadályozni. Réson kell lennünk nekünk, kántortanítóknak is.

Alexits György egyetemi tanár felszólalása következő:

- A tanítónak politizálnia kell - mondta - mert nemcsak az a fontos, hogy a tanító mit tanít, hanem az, hogy hogyan tanítja. Tudjunk kell, hogy nem lehet élonjáró gyakorlat az, amit élonjáró elmélet nem vezet. Minden pedagógusnak legelső feladatává kell tehát hogy váljék a marxizmus-leninizmus elméletének megismerése.

Alexits felszólalása után Szabó Pál Zoltán, a pécsi pedagógus főiskola igazgatója rámutatott a pedagógus főiskola jelentőségére, majd Vörös Mihály hódmezővásárhelyi tanító és Kálmánné Blaskó Julia laki tanítónő szültak hozzá a főtiskéri beszámolóhoz. Befejezésül Agoston György, az oktatási és kulturális osztály vezetője beszült az osztály feladatairól. A kongresszus szombaton folytatja tanácskozásait. /MTI/

K

TL

/A vasutasság eredményei, 6. folyt./ IE/SH/Pl Gá

Gerő Ernő miniszter óriási tetszéssel fogadott beszéde után ebédszünnet következett, majd megindult a vita. Az első felszólaló Gyurasina Lajos, a Ganz Vagongyár propagandistája volt.

- Üzemünk 3000 vidéki dolgozójának köszönetét hozom azért, hogy a magyar vasutasok kitűzték a munkásvonatok teherszállításának személykocsikra való kicserélését. Az üzemek dolgozói azonban panaszkodnak, hogy a munkásvonatok gyakran késnek, mert egyes állomásokon félreállítják ezeket. A termelés szempontjából pedig nagy veszteséget jelentenek ezek a kiesések.

Márkus József a MÁVAG 4000 vidéki dolgozója novében rámutatott arra, hogy a vasutasok jó munkája következtében ma már a vidékiok legnagyobb része beúvagozott, teljesen rendezhető személykocsikon utazhat. Ezután Hajnal Balázs, az István-telki Főműhely részéről hangsúlyozta, hogy a vasutasok igen jelentős eredményei, mint például a négy és fél napos kocsi forduló megvalósítása és az őszi oszlopforgalom sikeres lebonyolítása a dolgozók elkövetkező állásfoglalása mellett főképpen a MDF segítségének köszönhető. Horváth István, az István-telki Főműhely MDF-szervezetének titkára beszámolt arról, hogy üzemük 180 export-kocsi javítását tíz nappal a kitűzött határidő előtt fejezte be, az előírtól öt százalékkal jobb minőségben.

Ezután a különböző vasuti főműhelyek dolgozói szólaltak fel. Kántor István, az Északi Főműhely dolgozója elmondta, hogy a kocsiállás náluk 187.5 százalékkal javult az utóbbi hónapokban. Bun József, Kossuth-díjas vasutas a műszaki vezetés és a gyakorlati munka tervezési egybehangolásának szükségességét hangsúlyozta. Lakatos László kifejtette, hogy az exportszállításokat nagyon megnehezíti a rakodó fél gyakori pontatlansága. Emlékeztetett arra, hogy a 100.000 tonnánkénti fajlagos szénfogyasztás még mindig nagyon sok, pedig a fűtési költség a vontatási költségeknek felét teszi ki, tehát csökkentése nagyon fontos. Vársárhelyi Pál közölte, hogy a pécsi vasuti műhely dolgozói - felismerve, hogy a fejlettebb munkamódszerek mellett a régi normák túlságosan lassák - új, tudományosan megalapozott munkamódszereket javasolnak.

A vita befejezte után az elnök felolvasta a Magyar Pártípar, a Bolgári Serfőzde és a Dreher Sörgyár vidéki dolgozóinak sürgőnyeit, amelyekben megköszönik, hogy a vasutasok lehetővé teszik számukra a kényelmesebb utazást.

/Folyt.köv./ TL

/A magyar vasutasság eredményei, 7. folyt./ IE/SH/Pl Bn

Ezután Varga László MÁV-elnökigazgató válaszolt a felszólalásokra. Az értekezlet komoly érdeme, hogy bírálatot is gyakorolt az eddigi munka felett, így a MÁV vezetői hasznos tapasztalatokat szereztek. Varga László válasza után az értekezlet határozatot fogadott el, amelyben kimondták, hogy a mozdonyok fajlagos szénfogyasztását a jövő évben az időközre képest négy százalékkal, a vontatási módától-jositványokat ugyanazon idő alatt öt százalékkal csökkentik, 1949 január 15.-ig megvalósítják az exportos kocsiknál a háromnapos fordulót, jövő év október 20.-ig az összes munkásvonatokból, december 20.-ig pedig az összes személykocsikból személykocsikkal csökkentik ki a teherszállítást.

A határozat elfogadása után Karádi Gyula miniszteri osztályfőnök tartotta meg zárebeszédét.

Rámutattak az előzők és a hozzászólók is, hogy az a siker, amit 1948 őszén a vasutasok arattak, nem kismértékben annak köszönhető, hogy egész demokráciánk erősödik és fejlődik. Az őszi oszlopforgalom előtt létrehozott Közlekedési Tervezés is nagyban hozzájárult a siker előírásához. De nagy segítség volt a beruházások tervezésében is, ami biztosította az akadályok elhárítását a forgalom legszűkebb pontjain.

Az őszi oszlopforgalom lebonyolítása bizonyítja, hogy bizakodva nézhetünk az előttünk álló még nagyobb feladatok elé. De sikereink mellett vannak még bőven hiányosságaink is. A hibák észlelése és feltárása az egyedüli módja annak, hogy kiküszöbölhessük azokat.

Ujabb hatalmas feladatok állnak előttünk. Földművelésügyi miniszterünk az export-kocsik számának növelését követeli. A vasutasoknak télen is, az időjárás nehézségeit leküzdve, biztosítaniuk kell a zavartalan forgalmat. Legfőbb feladatunk azonban a gazdaságosság következetes megvalósítása. Ha az üzemi kiadásoknál és a beruházásoknál csak egyszázalékos megtakarítást érünk el, az egy év alatt 20 millió forintot jelent.

Központi feladataink végrehajtása mellett le kell szerítenünk a balosok számát a forgalom, a feladatok-érték arányosításával szembeni felelősséggel.

A vasutasság bebizonyította, hogy képes az elvárható nagy feladatok megvalósítására. De azok megvalósítását elősegíteni a nemzetgazdaságunkban történt döntő változások teszik lehetővé és az, hogy megvalósult a munkaszüneti egység, amely erős pártja, a MDF vezetésevel egyre határozottabban vezeti a magyar népet a szocializmus útjára - fejezte be előadását Karádi osztályfőnök. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 47. kiadás

1948 december 10.

21 óra 45 perc.

Időjárásjelentés

& Fl gs A Meteorológiai Intézet jelentéje december 10.-án, pénteken este:

A hideg uralma Középeurópában egyre gyengül. A nyugat felől előretörő tengeri légtömegek egyre nagyobb területet arasztnak el és így ma délután benyomultak Németország délnyugati részébe is. Skandinávia északi részein fokozódik a hideg, a grönlandi hideg levágó hatására.

Hazánkban a nyugati magyékben fagypontra emelkedett a hőmérséklet, keleten azonban még mindig tartott a fagy annak ellenére, hogy többfelé kisütött a nap. Nyíregyházán minus 7, Debrecenben, Miskolcon és Egerben minus 5 fok volt a csúcserősség.

Budapesten pénteken este 21 órakor a hőmérséklet minus 2 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 772 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: Mérsékelt szél, jobbra borult, ködös idő, néhány helyen, főleg /nyugaton szitálás vagy kisebb eső.

A hőmérséklet nyugaton fagypontra körül, keleten a hideg idő tovább tart. /MTI/

Kulturális munkaverseny Pestmegyében

Tud § Mr/M/Pl ME Bn K e s k o m é t , december 10.

A Magyar Dolgozók Pártja pestmegyei kulturális vezetősége a vármegyei és a kocsomáti szabadművelődési felügyelőséggel együtt kulturális munkaversenyt rendez. A megyében város a várossal, falu a faluval és tanyaközpont a tanyaközponttal versenyez. A verseny célja: oktatás, nevelés és szórakoztatás művészi és kulturális eszközökkel. A verseny április végéig tart és a győztesek vándorzászlót és oklevelet kapnak. /MTI/

Állami áruház nyílik meg Egerben

Tud § Mr/M/El ME Bn E g e r , december 10.

Egerben most nyílik meg Únnopélyes keretek között a második vidéki állami áruház. A központi raktárakból nagy mennyiségű ruhanemű, textiláru érkezett s a város dolgozói nagy érdeklődéssel várják a megnyitást, mert a Hanga mm sokat törődött a közönség kívánságaival. /MTI/

V É G E .

V.